

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

06/2025

UPSEERILIITTO.FI

Officersförbundet – Ruotsin upseeriliitto

Puheenjohtaja Stefan Morin haastattelussa > [Sivu 22](#)

OLEMMEKO DROONIEN ARMOILLA? / DYNAAMINEN OPERAATIOSUUNNITTELU

UPSEERILIITTO

TOIMITUS

Julkaisija

Upseeriliitto ry
www.upseeriliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Martti Lehto
puh. 040 525 6630
lehto.martti@kolumbus.fi

Toimitussihteeri, lehden taitto

Marko Varama
puh. 040 844 8255
varama@upseeriliitto.fi

Toimittajat

2. pääkirjoitus – Ville Viita
Historia – Ohto Manninen
Polttopiste – J-A Puistola
Sotatekniikka – Jyri Kosola

Toimituksen osoite

Laivastokatu 1 B, 00160 Helsinki

Ilmoitustilan myynti

Juha Halminen
puh. 050 592 2722
Hämeentie 7, 30100 Forssa
juha.halminen@mediaosasto.fi

Tilaushinnat

Vuosikerta 6 numeroa) 40 euroa.
Irtotilaukset 8 euroa +
postimaksu.
Osoitteenmuutokset ja tilaukset:
Toimituksen sihteeri Erja Elopuro
puh. 040 537 1799
elopuro@upseeriliitto.fi

Aikakausmedia ry:n jäsen
ISSN 0038-1675

Kansikuva: Officersförbundetin
puheenjohtaja Stefan Morin
Kuva: Officersförbundet

100. vuosikerta
Numero 1024

AO-Paino 2025

SOTILASAIKAKAUSLEHTI 06/2025

> SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUKSET

Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyö tiivistyy edelleen > s. 5

Martti Lehto, päätoimittaja

Liitto alentaa jäsenmaksua ja valmistautuu neuvotteluihin > s. 7

Ville Viita, puheenjohtaja

EDUNVALVONTA

Upseeriliiton jäsenet haluavat Nato-ehdot sopimuksiin > s. 9

Pohjoismaiset upseerijärjestöt koolla > s. 12

Nato vahvistaa pohjoista ulottuvuuttaan > s. 14

Jäseniä tavattiin Parolassa (PSPR) ja Utissa (UTJR) > s. 16

Upseeripodi – Tekoäly ei korvaa sotilasta > s. 18

KOLUMNIT

Yhteistyö ampumaseurojen kanssa on tarpeen > s. 19

Henrika Backlund, Suomen Olympiakomitean hallituksen jäsen

Vesa Nissinen, Suomen Ampumaurheiluliiton puheenjohtaja

PALSTAT

Kirjat > s. 20

- Heikki Tiilikainen: Lentäjäritari Rolf Winqvist.

- Peter Pomerantsev: Totuudella ei voi taistella valheita vastaan.

Oskari > s. 47

Historia > s. 48

Pärmin pirut

Polttopiste > s. 50

Ihminen – kaikkien aikojen sotakone

Sotatekniikka > s. 52

Nokian paluu sotilaselektroniikkaan

Jäsenuutisia > s. 58

> A R T I K K E L I T

Upseereiden edunvalvoja Ruotsissa

Officersförbundetin puheenjohtajan haastattelu

Martti Lehto, päätoimittaja, eversti (evp), sotatieteiden tohtori

> s. 22

Olemmeko droonien armoilla?

Juuso Säämänen, sotilasprofessori, komentaja, filosofian tohtori

> s. 30

Dynaaminen operaatiosuunnittelu sotilasympäristössä

Ted Rönnerberg, diplomi-insinööri, yliluutnantti (evp)

> s. 36

Suomalaisia sotatieteellisiä julkaisuja

Ilkka Ikonen, everstiluutnantti, sotatieteiden tohtori, diplomi-insinööri

> s. 42

**Sotilasaikakauslehti
toivottaa rauhallista joulua
ja hyvää uutta vuotta
kaikille lukijoillemme!**

ERMINE – FAMILY OF VEHICLES

MODULAR, SILENT AND EXTREMELY MOBILE FOR EVERY MISSION

MODULAR CONCEPT: 4x4 OR 6x6

The base platform is designed for easy integration of a 6x6 axle extension. All vehicles come with pre-installed software that automatically detects and configures the extension when connected. More wheels mean increased traction, enhanced torque, and a higher payload capacity. The 6x6 setup enables an additional 500 kg of payload – allowing you to carry up to 1,000 kg in total.

SILENT POWER SOURCE

Powered by a 16 kWh battery, the silent drive allows for up to 50 kilometers of off-road travel and up to 100 kilometers on-road – completely silent. The series hybrid drivetrain includes a (diesel) range extender, ensuring you never run out of power. Even with an empty battery, you can continue driving instantly – up to 1,000 kilometers without interruption. The vehicle also serves as a next-generation mobile power source, capable of silently supplying energy to a wide range of auxiliary systems. With the optional range extender for prolonged operations, traditional mobile generators in the field become obsolete.

MODULAR PLATFORM FOR EVERY MISSION

This modular platform adapts to a wide range of mission profiles. Use it for reconnaissance, fire support, supply transport in remote terrain, or as a carrier for weapon systems. By integrating the optional autonomy kit, any configuration can be transformed into a fully capable Unmanned Ground Vehicle (UGV). Thanks to its advanced suspension system, the platform is also suitable for CASEVAC operations.

www.rheinmetall.com

Martti Lehto, eversti (evp), sotatieteiden tohtori

Suomen ja Ruotsin puolustus-yhteistyö tiivistyy edelleen

Suomen ja Ruotsin sotilaallisella yhteistyöllä on pitkät perinteet siitä huolimatta, että maat kehittivät puolueettomuuttaan eri painotuksilla. Suomelle puolueettomuus oli ensisijaisesti turvallisuuspolitiikan väline Neuvostoliiton rajanaapurina, kun taas Ruotsille puolueettomuus oli enemmän pitkän ajan kuluessa luotu kansallinen identiteetti.

Talvisodassa ruotsalaisten vapaaehtoisten (8 260) rooli maa- ja ilmasodankäynnissä Sallan ja Lapin rintamalla oli merkittävä. Tämä loi pohjaa maiden väliselle tarpeelle toimia yhdessä mahdollisimman paljon.

Viiden Pohjoismaan puolustusyhteistyö organisaatio Nordic Defence Cooperation (Nordefco) perustettiin Helsingissä marraskuussa 2009. Nordefcon toiminnan tavoitteena on kansallisen puolustuskyvyn kehittäminen, kustannustehokkuus ja yhteisten ratkaisujen käyttöönotto. Sotilaallista yhteistyötä tehdään viidellä osa-alueella: suorituskyvyt, puolustusmateriaali, henkilöstöhallinto ja koulutusjärjestelmät, harjoitukset ja opetustilaisuudet sekä operaatiot. Yhteistyöhön on kuulunut Cross Border Training (CBT), jossa lähinnä ruotsalaiset, suomalaiset ja norjalaiset lentäjät harjoittelevat yhdessä toistensa ilmatilassa.

Suomen ja Ruotsin kahdenvälinen puolustusyhteistyö (FISE) sai lisäpotkua Venäjän hyökättyä Ukraina ja miehitettyä Krimin vuonna 2014. Yhteistyötä oli kehitetty monin eri tavoin jo vuosikymmeniä ja sillä oli laaja tuki molemmissa maissa.

Nykyisen FISE-yhteistyön perustana on vuoden 2018 Suomen ja Ruotsin hallitusten välinen puolustusyhteistyötä koskeva yhteisymmärryspöytäkirja. Yhteistyölle ei asetettu ennalta mitään rajoja, vaan kaikkinaisen yhteistyö rauhan, kriisin ja sodan

aikana on mahdollista. Suomen ja Ruotsin puolustusvoimain komentajat allekirjoittivat joulukuussa 2019 syvempää yhteistyötä koskevan strategisen sotilaallisen konseptin. Suomi ja Ruotsi allekirjoittivat isäntämaatukea koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan kesällä 2022.

Suomen ja Ruotsin välisen sotilaallisen yhteistyön merkittävimpiä osa-alueita ovat yhteinen operatiivinen suunnittelu, tiedonvaihto ja tilannekuva, koulutus- ja harjoitustoiminta sekä materiaaliyhteistyö ja logistiikka.

Marraskuussa puolustusministeri Antti Häkkinen (kok.) totesi pohjoismaisena tavoitteena olevan erittäin tiivis ilmavoimien yhteistyö – kyky toimia yhtenä ilmavoimana. Osana tätä prosessia perustetaan Naton ilmaoperaatiokeskus Joint Nordic Air Operations Center (JAOC) Pohjois-Norjaan Reitanin, mikä mahdollistaa yhdessä kansallisten johtokeskusten kanssa pohjoismaiden ilmaoperaatioiden johtamisen.

Maiden yhteiset puitesopimukset mahdollistavat kustannustehokkaita yhteishankinnat, jotka parantavat maiden kykyä yhteiseen operointiin. Niitä on viiemeksi tehty muun muassa taistelijan asejärjestelmien sekä johtamis-, viestintä- ja tiedustelujärjestelmien osalta.

Maiden yhteistyö oli ennen Nato-jäsenyyttä tiivistyvällä ja syvenevällä kehityspolulla, mutta nyt yhteistyöhön on mahdollista yhdistää Naton suunnitteluprosessi. Pohjolasta on tullut sotilaallisesti yksi kokonaisuus, jossa Ruotsi lisää Suomen puolustukseen syvyyttä ja varmentaa huolto- ja logistiikkaketjuja. Suomi ja Ruotsi jatkavat vahvaa yhteistyötään liittokunnan pelotteen ja puolustuksen sekä yhteiskuntien kriisinkestävyyden ja kriisivalmiuden vahvistamiseksi. ■

**HYVÄÄ JOULUA &
TURVALLISTA
UUTTA VUOTTA!**

Ville Viita, everstiluutnantti

Liitto alentaa jäsenmaksua ja valmistautuu neuvotteluihin

Upseeriliiton liittovaltuusto teki merkittävän päätöksen: veronalaisesta ansiotulosta perittävää jäsenmaksua alennetaan 0,95 prosentista 0,85 prosenttiin ensi vuoden alusta alkaen. Taustalla on Petteri Orpon (kok.) hallituksen esitys poistaa ammattiliiton jäsenmaksun verovähennysoikeus. Liiton saamien tietojen mukaan budjettilaki menee eduskunnan käsiteltäväksi joulukuussa.

Rajaosasto teki verovähennysoikeuden poistumisen kompensoinnista ponsiesityksen liittovaltuustossa viime keväänä. Liitto selvitti asiaa ja pohti eri vaihtoehtoja. Ilmavoimien lentäjäyhdistys teki marraskuussa liittovaltuuston kokouksessa konkreettisen esityksen alentaa liiton jäsenmaksua 0,1 prosenttiyksikköä. Ilmavoimien Lentäjäyhdistys laskee myös omaa jäsenmaksuaan 0,1 prosenttiyksikköä.

Pidän liittovaltuuston päätöstä onnistuneena. Liitto tulee vastaan jäseniään. Tämä on jäsenten liitto ja päätöksellä tullaan vastaan jäsenistön kustannuksia. Liiton jäsenmaksua ei ole korotettu kolmeen kymmeneen vuoteen. Puolustusvoimien ammattiliittojen vertailussa Upseeriliitto on varsin kilpailukykyinen.

Toki alentaminen aiheuttaa 250 000 euron säästötarpeen liiton budjettiin. Tähän säästöön liitto vastaa tekemällä 360 asteen resurssitarkastelun ensi keväänä. Jokaisen yrityksen ja yhteisön on oltava ajan tasalla ja tehtävä uudistuksia. Tuotteen pitää olla kunnossa. Resurssitarkastelusta saadaan uudistamiselle vaihtoehtot ja ne esitellään liittovaltuustolle keväällä.

Liiton tärkein tuote on edunvalvonta. Olemme saaneet rakennettua hyvän ja toimivan yhteistyön Puolustusvoimien henkilöstöjohdon kanssa. Keskustelemme kotimaan operoinnista ja palautumisesta. Haemme erilaisia vaihtoehtoja.

Edellytykset onnistuneille neuvotteluille ovat olemassa. Kevään tarkennetuista virkaehtosopimusneuvotteluista tulee merkittävät.

Ulkomaan palveluksen (Nato) osalta on vielä ongelmia ja isoja näkemyseroja. Joukko-osastovierailulla yksi jäsen sanoi hyvin, että ”ulkomaan tehtävissä on kyseessä pitkä peli”. Ratkaisuihin tulee katsoa tulevaisuuteen eikä jäädä yhden ajatuksen vangiksi.

Liitto kannattaa sopimuksen tekemistä lainsäädännön rinnalle. Näin voimme kehittää sopimusta Nato-tehtävien ja tilanteiden muuttuessa. Meidän neuvottelijoiden on oltava molemmilla puolilla pöytää sitkeitä, positiivisia ja toisiamme kuuntelevia.

Loka-marraskuun jäsenkyselyssä jäsenistö antoi selvän tukensa liiton tavoitteille ulkomaan palveluksessa. Sopimukseen perustuvia ehtoja pitää välttämättöminä 94 prosenttia. Vain 34 prosenttia pitää hyväksyttävänä, että työnantaja määrittäisi ehdot lakiin ja asetukseen, 43 prosenttia vastustaa tätä.

Kun tehdään lainsäädäntöä, niin yleensä verrataan naapurimaita. Eduskunnan puolustusvaliokunta on tuonut esille tarpeen vertaila palvelussuhteen ehtoja erityisesti Pohjoismaiden kanssa. Valiokunta on myös painottanut yhteistyötä työnantajan ja työntekijöiden välillä, jotta saavutamme yhdessä kannustavat palvelussuhteen ehdot. ■

Truly

MODULAR

**vehicles
suitable for
various
operational
roles**

Oy Sisu Auto Ab
Tammisaarentie 45
Karjaa
Finland

info@sisuauto.com
sisuauto.com

Upseeriliiton jäsenet haluavat Nato-ehdot sopimuksiin

Upseeriliiton jäsenkysely tavoitti loka-marraskuussa upseereita kadeteista kenraaleihin sekä aktiiviväestä eläkkeellä oleviin.

JÄSENKYSelyn TULOS paljasti sekä vahvaa yhtenäisyyttä että erilaisiakin näkemyksiä upseereiden ja samalla myös Upseeriliiton tulevaisuudelle kriittisissä kysymyksissä.

JÄSENISTÖ ON VIITOITTANUT tien myös Naton joukkorakenteen palvelussuhteen ehtojen osalta. Sopimukseen perustuva malli koetaan järkevänä.

Upseerit ovat velvollisuudentuntoisia, mutta kannattavat sopimukseen perustuvaa järjestelmää.

VASTAAJIA KYSELYSSÄ oli 1 441 upseeria. Se tehtiin yhteistyössä MTV Uutisten ja Suomen Reserviupseeriliiton kanssa.

1 Ukrainan aseellinen tukeminen on oikein mitoitettu.

Lähes 96 prosenttia kannattaa sitä, että Ukraina saa käyttää länsimailta saatuja pitkän kantaman aseita syväälle **Venäjän selustaan. Samalla 70 prosenttia kokee, että Suomi on antanut riittävästi sotilaallista tukea: 2,9** miljardin euron edestä toimitetut 30 apupakettia saavat laajan hyväksynnän.

2 Sopimukseen perustuvat palvelussuhteen ehdot ovat välttämättömyys.

Tästä on vahvin konsensus: 94 prosenttia jäsenistä vaatii sopimukseen perustuvia työsuhde-ehtoja. Viesti on kristallinkirkas: upseerikunnan enemmistö haluaa selkeyttä, ennustettavuutta ja neuvoteltuja ehtoja sen sijaan, että työnantaja määrittäisi kaikki ehdot yksipuolisesti lakiin ja asetuksiin.

3 Naton joukkorakenteen vapaaehtoisuuden osalta mielipiteet jakautuvat.

Palveluksessa olevien enemmistö eli 58 prosenttia kannattaa vapaaehtoisuutta. Evp-upseerien vastaava luku on 46 prosenttia.

Oja ei ole este, vaan hidaste

LIVELY SENTRY 25 maavoimien alueelliseen pääsotaharjoitukseen 27.11.–4.12. osallistui noin 6500 sotilasta. Harjoituksen teemana oli hyökkäyksen torjunta paikallisjoukoilla ja lyöminen reservillä sekä yhteistoimintakyky. Harjoituksessa oli mukana yli 900 ajoneuvoa, joista 190 oli panssaroituja. Siltapanssarivaunu on tuonut sillan taistelupanssarivaunuja varten.

KUVA: MARKKU ULANDER / LEHTIKUVA

Pohjoismaiset upseerijärjestöt koolla

Ruotsalaisia ammattisotilaita edustava **Officersförbundet** isännöi pohjoismaisten upseerijärjestöjen allianssin Nordic Officers Association (NOA) kokousta Gotlannissa.

KAIKILLA MUKANA OLEVILLA järjestöillä on yhteinen päämäärä: Tukea upseeria urallaan ja tuottaa myös tukea työnantajalle palvelussuhteen ehtoihin liittyvien haasteiden ratkaisemisessa.

Upseeriliiton puheenjohtaja **Ville Viita** näkee meillä haasteena sen, että ehdoista ei oikein haluta sopia.

NOA:n kokouksessa antamasaan lausunnossa todetaan:

"Building a credible defence must be done the democratic way with workers having influence through their unions."

– Ei ole kenenkään etu viivä-

tyttää neuvottelua, muilla pohjoismailla on jo ehdot, myös Ruotsilla, toteaa Viita.

KOULUTUSTYÖRYHMÄSSÄ perehdyttiin eri maiden upseerikoulutukseen.

Keskeisenä havaintona työryhmästä oli se, että eroavaisuuksia eri maiden järjestelmissä on ennen kaikkea siinä, millaisilla pohjilla upseeriksi on mahdollista päästä.

– Suomen mallin ehdoton vahvuus on selkeä koulutuspolku kadetista ylimpiin upseerin tehtäviin. Tällä voidaan nähdä olevan merkittäviä upseeriston

yhteenkuuluvuuteen vaikuttavia tekijöitä, toteaa Upseeriliiton hallituksen jäsen **Vesa Muona**.

Muissakin NOA-maissa tunnistettiin Suomessa kohtaamamme haaste siinä, että ylimpiin upseerin tehtäviin halukkuutta vähentää urapolun ja palveluspaikkojen suunnitteleminen. Tulevista tehtävistä ja sijoituspaikkakunnista ei saa riittävästi tietoa ennakkoon.

NOA-maiden edustajat tutustuivat tapahtuman yhteydessä Gotlannin rykmenttiin P18 ja sen uuteen "Gunnfjau" kasarmiin. [Gunnfjau on Gotlantiin liittyvän muinaisgutniskankielisen kansantarun hahmo.]

Keskusteluissa muiden maiden edustajien kanssa todettiin, että tulevaisuudessa voitaisi pohjoismaisittain lisätä yhteisten harjoitusten osuutta jo peruskoulutuksesta lähtien. Tällöin yhteistyö, yhteiset käytänteet ja verkostot läheisimpien pohjoismaisten liittolaistemme kanssa olisivat arkipäivää jo upseerin uran alusta alkaen.

NATO-TYÖRYHMÄSSÄ keskityttiin vertailemaan palkkausta ja palvelussuhteen ehtoja Naton joukkorakenteessa. Viime vuoden kokouksessa toteutetun komentorakenteen vertailun hyviltä pohjilta pääsimme aloittamaan suoraan tietojen kirjaamisella.

Suomen tilanne tuli selväksi nopeasti, sillä taulukkoon ei ollut nykyisessä tilanteessa paljon kirjattavaa – palkkaus on arvioitu keskimääräisen majurin JSA13-peruspalkalla, ulkomaan päivärahoilla lisättynä. Virallista vertailukohtaa ei vielä ole.

–Norjalaisten ja tanskalaisien palvelussuhteen ehtojen ja palkkauksen kokonaisuudesta on meille tuoreemmille Nato-maille paljon opiksi otettavaa ja tavoiteltavaa. Toivottavasti työnantajapuolellakin otetaan äänemme näiden suhteen kuuleviin korviin. Hyvän työnantajan politiikka olisi enemmän kuin toivottavaa, sanoo Upseeriliiton pääluottamusmies **Tero Pynnönen**.

Asetimme ensi vuodelle NOA-jäsenille merkittävänä kokonaisuuksina tänä vuonna esillä olleiden ehtojen vertailun jatkamisen lisäksi vakuutusturvan tarkastelun.

ARVOT YHDISTÄVÄT upseereita kaikissa pohjoismaissa.

–Yhteispohjoismaiset arvot löytyivät yllättävän helposti. Työryhmässäni päädyimme ylipäällikkö **Alexander Stubbin** tavoin kol-

KOSKA UPSEERIMME TEKEVÄT YHDESSÄ TYÖTÄ, ON TÄRKEÄÄ, ETTÄ ME JÄRJESTÖJEN EDUSTAJAT – JÄSENTEMME PALVELIJAT – TEEMME MAHDOLLISIMMAN PALJON YHDESSÄ.

meen ydinarvoon: vastuun ottamisen iloon, valmius uhrauksiin sekä vastuu työ- ja siviilielämän yhteensovittamisesta. Keskustelun aikana olimme liikuttuneen yksimielisiä siitä, että kaiken keskiössä on olla sotilas ensin, sanoo Upseeriliiton hallituksen jäsen **Matias Öblom**.

Keskusteluissa esiin nousseet yhteiset arvot nähtiin merkittävimpinä tekijöinä upseereiden virassa pysymiselle verrattuna palkkaan tai palvelussuhteen ehtoihin. Tämä

tuo esiin huolestuttavan mahdollisuuden: työnantaja saattaa nojata arvojen voimaan ja jättää palvelussuhteen ehtojen kehittämisen vähemmälle. Täydellisessä maailmassa liittoa ei tarvittaisi tässä, mutta emme ole vielä siinä.

Yhteenvetona työryhmissä käsitellyistä aiheista voidaan todeta, että nyt jos koskaan on tärkeää, että pohjoismaiset järjestöt kokoontuvat, jakavat tietoa ja vievät hyviä käytäntöjä omaan työhönsä.

Sotilaalle tärkeitä arvoja ovat vastuun ottamisen ilo, valmius uhrauksiin sekä vastuu työ- ja siviilielämän yhteensovittamisesta.

Nato vahvistaa pohjoista ulottuvuuttaan

Vuodenvaihteessa tulee täyteen tuhat päivää Suomen Nato-jäsenyyttä. Liittoutumisen vaikutuksista keskusteltiin Upseeriliiton, Suomen Reserviupseeriliiton ja Puolustusvoimien järjestämässä **Defence Talks**-keskustelutilaisuudessa teemalla Nato Suomessa – pohjoinen operaatio-suunta.

SUOMEN NATO-VETERAANI voi kutsua eversti **Petteri Kajanmaata**, joka työskenteli kolme vuotta Suomen kansallisena sotilasedustajana Naton operaatiojohtoportaan esikunnassa.

Hänen mielestään Suomi on pärjännyt hyvin verrattuna puolustusliiton perustajiin, joiden puolustusjärjestelmä on rakentunut Naton varaan jo 76 vuotta. Alku oli kuitenkin vaikeaa.

– Ensimmäiset puoli vuotta yritimme ymmärtää, mitä kaikki tarkoittaa. Tietotulva oli valtava, Kajanmaa kuvaa.

Uusien liittolaisten oli puolestaan vaikeaa ymmärtää Suomen sotilaallinen kyvykkyys.

Hänen mukaansa olemme kuitenkin suoriutuneet hyvin – erityisesti nyt, kun Nato siirtää puolustuksellista ajattelutapaansa pohjoiseen aiempaakin vahvemmin. Aitiopaikalta pääsi näkemään myös muita suomalaisten vahvuuksia.

Avaussanoissaan Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtaja Aaro Mäkelä muistutti, että Nato-jäsenyys vahvistaa pohjoista puolustusratkaisua, mutta tuo myös uusia vastuita.

– On tärkeää, että niin reservi- kuin kadettiupseerit ymmärtävät roolinsa osana liittokunnan kokonaisuutta ja ovat valmiita toimimaan kansainvälisissä ympäristöissä.

Defence Talks -tilaisuuden juonsi toimittaja Shahin Doagu.

Naton pohjoinen operaatio-suunta on kasvattanut painoarvoaan Suomen ja Ruotsin liittyttyä puolustusliittoon.

– Olen erittäin tyytyväinen Suomen valtioneuvoston puolustusselontekoon, sillä se kuvaa myös sitä, miten Nato näkee Pohjolan tällä hetkellä, sanoo operaatiojohtoportaan esikunnassa työskennellyt, eversti Petteri Kajanmaa.

Liittoutumisen tuomat vaikutukset näkyvät Pohjois-Suomen sotaharjoituksissa.

–Kansainvälistyminen on kasvattanut harjoitusten mittakaavaa. Vierailevat joukot ovat prikaatin kokoluokassa tai jopa siitä isompia, kertoi Kainuun prikaatin komentaja, prikaatikenraali Ari Laaksonen.

Suomalaisen henkilöstön sijoittaminen Naton tehtäviin on edennyt etuajassa.

–Olemme täyttäneet jo puolet Naton edellyttämistä paikoista. Tavoitteemme on, että viiden vuoden päästä meillä on Natossa lähes 200 henkilöä, joista noin sata osana Suomen komentorakennetta, kertoo Pääesikunnan komentopäällikkö, prikaatikenraali Vesa Valtonen.

Suomen Reserviupseeriliiton kansainvälisten asioiden toimikunnan puheenjohtaja Laura Nyman kertoi kokemuksistaan Nato-tehtävissä.

–Reserviläisillekin avautuu tulevaisuudessa uusia kansainvälisiä tehtäviä. Myös RUL:n jäsenistä löytyy useita, joita tehtävät kiinnostavat.

–Suurimpia hyveitämme on, että omistamme kellon ja noudatamme sitä. Esimerkiksi käy myös suomalainen majuri, joka suunnitteli meidän henkilöstöintegraatiomme niin hyvin, että suunnitteli sen myös Ruotsille. Emme vain diskuteeraa, vaan myös ratkaisemme, Kajanmaa kehaisee.

JOHTOPORTAISIIIN TARVITAAN kokeneita esikuntaupseereita. Suomen integraatiota voi mitata esimerkiksi Naton rakenteissa työskentelevien suomalaisten määrällä. Tällä hetkellä tehtävissä työskentelee lähes sata suomalaista.

Eniten suomalaisia ammattisotilaita työskentelee Belgian Monsissa sijaitsevassa Naton operaatiojohtoportaan esikunnassa Shapessa ja Norfolkkin yhteisoperaatioesikunnassa Yhdysvalloissa.

–Suomalaisen henkilöstön sijoittaminen Nato-tehtäviin on edennyt etuajassa. Tavoitteemme on, että viiden vuoden päästä meillä on töissä Natossa lähes 200 henkilöä, joista noin sata osana Suomen komentorakennetta, kertoo prikaatikenraali **Vesa Valtonen** Puolustusvoimista.

Komentorakenteessa paikkoja on vain vähän, mutta johtoportaisiin tarvitaan kokeneita esikuntaupseereita.

Reserviläisten määrää on puolestaan vaikea arvioida. Iso kysymys on palvelussuhteen kesto. Mihin reserviläinen on valmis sitoutumaan?

Natossa on myös tehtäviä, joihin siviilit voivat hakeutua itsenäisesti. Helppoa se ei ole, sillä hakuprosessit ovat pitkiä ja hakijoita on paljon.

DEFENCE TALKS -tilaisuuden puheenvuorot voi kiteyttää, että jo nyt suomalaiset ovat osaamisellaan osoittaneet, että Suomella on paikka Natossa ja meitä tarvitaan.

Defence Talks -tilaisuuden tallenne on katsottavissa Upseeriliiton YouTube-kanavalla @upseeriliitto

TEKSTI: ESSI LINDQVIST
Viestintäpäällikkö

KUVAT: RIMMA AHONEN
MARKO VARAMA

Pitkiä harjoitusjaksoja riittää

Panssariprikaati ”Meillä ei säikytä, meillä ei surra – iske ja murra!”

PAROLAN VIERAILULLA liitto sai mahdollisuuden tutustua kahden joukkoyksikön ja esikunnan toimintaan.

Hyvien katsausten jälkeen keskusteltiin upseerien henkilöstötilanteesta ja palvelussuhteen kehittämisestä.

PANSSARIPRIKAATISSA näkyy henkilöstön nuorentuminen. Yksiköiden varapääalliköt ovat kaikki sotatieteen kandeja.

Kertausharjoitusten määrä on nousussa ja kansainväliset harjoitukset sekä operatiivinen suunnittelu ovat osa arkea. Kandien vakinaistamisesta saatiin hyvä keskustelu. Tehtävät voisivat kiinnostaa, jos luodaan selvät urapolut ja tehtävät ovat hakijalle tiedossa.

MARKO VARAMA

Esikunnassa keskusteltiin Panssariprikaatin komentajan sekä operatio- ja henkilöstöjohtoon kanssa muun muassa sotaharjoituksista, henkilöstön toimintakyvystä ja täyttöasteesta.

MARKO VARAMA

Jäsenistölle järjestettiin erillinen tilaisuus ja lounas. Osanottajia oli mukana hyvin ja keskustelua jatkettiin yhteisellä lounaalla ”Rubenissa”. Liittoa haastettiin muun muassa työaikain kehittämisestä sekä kansainvälisen palveluksen ehdoista. Myös vanhempainvapaan käytöstä tuli kysymyksiä.

Valmiina operaatioihin 24/7

Utin jääkärirykmentti Erikoisjoukkoja korkeassa valmiudessa. "Kaveria ei jätetä."

UTIN VIERAILULLA hankimme kokemusta ja tilannekuvaa erikoisjoukkojen operoinnista. Kotimaan operoinnin ehdot tarvitsevat kestäviä ratkaisuja.

Rykmentin toimintaympäristö on laaja ja valmius hyvä, joten operoinnin käyttötapaukset ovat myös erilaisia.

Toinen keskustelussa esille noussut tärkeä aihe on henkilöstön sitouttaminen. Uusia suorituskykyjä otetaan käyttöön ja ne tarvitsevat entistä ammattimaisempaa erikoisosaamista. Henkilöstön sitouttamiseen toivotaan malleja, joilla varmistetaan pysyvyys. Tässä on liitollekin vaikuttamisen paikka hakea ratkaisuesityksiä Maavoimien esikunnan ja Pääesikunnan kanssa.

Operoinnin osalta aiheeksi nousi myös kuusiviikkoinen työaikajakso. Se ei sovi suoraan operoivaan joukkoon.

UPSEERIEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ herätti myös näkemyksiä. Erikoisjoukkojen koulutus lisääntyy tulevaisuudessa, joten erikoisjoukkojen upseeritehtävien jatkuvuuteen tulee panostaa Maanpuolustuskorkeakoulun eri oppikursseilla.

LIITTO SAI PALAUTETTA myös kansainvälisen operoinnin ehdoista. Tehtävät ovat moninaisia, operointia ja esikuntatehtäviä, pelotetta ja tukea. Nyt on tärkeää "pelata pitkää peliä" eli neuvotella sitkeästi toimitettavat ehdot. Sopimuksen aikaansaaaminen Nato-palveluksesta sai kantatusta.

MARKO VARAMA

Esikunnassa keskusteltiin muun muassa upseerien palkkauksesta ja operoinnista. Rykmentin komentajan lisäksi paikalla olivat esikuntapäällikkö, henkilöstöpäällikkö ja luottamusmies.

Operoinnin lisäksi pääsimme tutustumaan helikopteripataljoonan kalustoon ja tiloihin. Korkea valmius erilaisiin tehtäviin oli havaittavissa.

Tekoäly ei korvaa sotilasta

Uusimmassa
Upseeripodissa
puhutaan tekoälystä,
palvelussuhde-
ehdoista ja
turvallisuustilanteesta.

OLEMME TURVALLISEMMASSA asemassa kuin koskaan itsenäisyytemme aikana, sanoo sotatieteiden tohtori, majuri (evp), kansanedustaja **Jarno Limnell** (kok.) Upseeripodissa, mutta valppaana on oltava.

–Olemme sodan ja rauhan välimaastossa, jossa on paljon erilaisia harmaan sävyjä. Suomalaiseen yhteiskuntaan luodaan epävakautta ja pelon tunnetta, Limnell kuva.

Epävarmuutta tuo myös tekoälymurros, jota Limnell pitää isompana muutoksena kuin internet oli aikoinaan.

–Mutta mihin kaikkeen se tulee johtamaan ja mitä kaikkea se tarkoittaa, niin sitä on suoraan sanoen aika vaikea ennakoida.

UPSEERILIITON puheenjohtaja **Ville Viita** on samoilla linjoilla.

–Joka hallitsee tekoälyä, hallitsee taistelukenttää tulevaisuudessa. Mutta siitä huolimatta on muistettava, että keskiössä on ihminen. Siksikin tarvitsemme lisää turvallisuuden tekijöitä kaikkiin henkilöstöryhmiin.

ESSI LINDQVIST
Viestintäpäällikkö

**Kuuntele ja katso
Upseeripodi
YouTube-kanavalla
@upseeriliitto**

MARKO VARAMA

–Upseerit ottavat aktiivisesti yhteyttä meihin eduskunnan puolustusvaliokunnan jäseniin ja antavat palautetta. Erityisen tärkeää meille päättäjille on jalkautua kentälle ja tavata henkilöstöä, sanoo kansanedustaja Jarno Limnell (kok).

Henrika Backlund
Kapteeniluutnantti (evp)
Suomen Olympiakomitean hallituksen jäsen

Vesa Nissinen
Eversti (evp)
Suomen Ampumaurheiluliiton puheenjohtaja

Yhteistyö ampumaseurojen kanssa on maanpuolustuksen etu

Kahvituokiomme on loppuillansa. Henrika uppoaa muisteluihin: *”Muistan sen hetken ikuisesti. Eräs eläköitynyt upseeri, siihen aikaan paikallisen ampumaseuran tulisielu, esitteli minulle kuvia Baggbyn ampumaradan rakentamisesta. Kolmensadan metrin rata pystytettiin aikoinaan yhteisvoimin Puolustusvoimien ja ampumaseuran toimesta. Tämän jälkeen rata oli aktiivikäytössä hyvässä yhteistyössä. Syy miksi eläköitynyt upseeri, kyyneleet silmissään, näytti vanhat kuvat minulle, oli puolustusvoimien päätös sulkea rata kaikilta ulkopuolisilta. Hän näki yhteistyön päättymisen molempien osapuolien syvänä epäonnistumisena.”*

Tuon keskusteluun omat muistoni: *”Isäni Pentti Nissinen kanssa mittasimme Kyrönpeltoon vuonna 1981 rakennettujen ampumaratojen pohjat. Mikkelissä sentään yhteistyö jatkuu edelleen.”*

Kiristynyt ympäristölainsäädäntö ja yleiset turvallisuustoimenpiteet ovat, ikävä kyllä, johtaneet ampumaseurojen poisajamiseen joiltakin Puolustusvoimien ampumaradoilta. Samaan aikaan reserviläisten toimintakyvyn ja ampumataidon ylläpidon merkitys korostuu. Ongelma on muodostunut ampumaratojen vähäisyys maassamme.

Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi tuhat ampumarataa, mikä ei näillä näkymin näytä toteutuvan – eihän hallitus itse rakenna ainuttakaan rataa. Reserviläiset ja metsästäjät haluaisivat ylläpitää ja kehittää ampumataitoaan, mutta ratavuoroja ei ole riittävästi tarjolla. Emmekä halua palata aikaan, jolloin aseet paukkuivat soramontuilla ympäri maan.

Kaikki ampumaharjoittelu on maanpuolustuksen näkökulmasta tärkeää. Yhteistyötä hyötyvät kaikki osapuolet. Suomessa on lähes kolmesataa ampumaseuraa ja vielä enemmän metsästysseuroja, reserviläistoiminnasta pu-

humattakaan. Jo pitkään tavoitteena on ollut, että Puolustusvoimien ratojen tehokasta käyttöä helpottamaan perustetaan paikallisia ampumaratayhdistyksiä. Näin Puolustusvoimat voivat jakaa vapaat ratavuorot yhdelle toimijalle, joka puolestaan yhteensovittaa ulkopuolisten käyttäjien tarpeet.

Toisena huolenaiheena on se, että Puolustusvoimat on määrätietoisesti pyrkinyt lakkauttamaan tai ainakin sulkemaan ne ampumaradat, jotka eivät palvele suoraan varusmies- ja reserviläiskoulutuksen tarpeita. Tässä kohtaa tuntuu selkeästi unohtuvan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden näkökulma.

Hyvää tässä on se, että pienillä toimilla suljetut radat ovat saatavissa uudelleen käyttöön, ainakin verrattuna kokonaan uuden radan rakentamiseen. Verraten muihin pohjoismaihin, varsinkin Ruotsiin ja Norjaan, missä puolustusvoimat ja kansallinen ampumaurheiluliitto tekee saumatonta yhteistyötä, meillä olisi vain voitettavaa paremmalla yhteistoiminnalla.

Suomen Ampumaurheiluliittoon kuuluu yhdeksän eri lajikokonaisuutta, uusimpana PRS eli pitkän matkan ammunta. Tällä lajilla on suora yhtymäkohta tarkka-ampujien kouluttamiseen.

Tarve pitkän etäisyyden (aina 1000 metriin saakka) ratoihin on molemminpuolinen, ja näitä olisi kustannustehokasta perustaa yhdessä tai investoida siviilipuolen rakentamiin ratoihin.

Millä tasolla on ampumakoulutuksen osaaminen Puolustusvoimissa? Ampumaseuroissa on hyödyntämätöntä osaamista, mikä voisi palvella sekä kutsuntaikäisiä että reservissä olevia suomalaisia ampumataidon kehittämisessä.

Sotilaiden on siis aika avartaa näkökulmaansa ja ymmärtää ampumaratoihin liittyvä yhteistyö kokonaisuus maanpuolustuksen kannalta. Tyhjänä seiso-
va ampumarata ei ole hyötykäytössä.

Lentäjäritarin tarina

JOULUKUUSSA 1941 Ilmavoimien komentaja esitti Mannerheim -ristiä silloiselle vänrikki **Rolf Robert Winqvistille**. Perusteluina olivat hänen siihen mennessä lentämänsä 75 sotalentoa pommikoneen tähystäjänä ja hänen toiminnassaan osoittamansa esimerkillinen rohkeus, taistelumieli, into ja taitavuus. Esitely jatkuu yksityiskohtaisilla kuvauksilla Winqvistin toiminnasta.

Tarvittiin kuitenkin vielä ilmavoimien komentajan lisäesitys huhtikuussa 1942 ennen kuin alkoi tapahtua. Ylipäällikkö myönsi 26.4.1942 silloin jo luutnantiksi ylennetylle Rolf Robert Winqvistille Vapaudenristin 2. luokan Mannerheim -ristin numerolla 55.

Millainen oli tämä 3.3.1919 Tuusulassa syntynyt ja kasvanut nuori mies? Miten hänestä kasvoi ja koulutui ritaristin arvoinen sotilas? Mitä kaikkea ritarin sotatiehen kuului ja miten hän itse siihen suhtautui? Minkälainen oli hänen siviilimänensä ja -elämänsä?

Näihin ja moniin muihin kysymyksiin löytää vastauksia evl evp, tietokirjailija **Heikki Tiilikaisen** tuoreesta ilmojen ritarin tarinasta.

Tarina on täynnä mielenkiintoisia yksityiskohtia alkaen tulevan ritarin valikoitumisesta suojeluskuntakemuksensa jälkeen suoraan silloisen Ilmasotakoulun reserviupseerikurssille ilman yleensä normaalia alokasaikaa.

Harmikseen hänestä koulutettiin pommikoneen tähystäjä eikä sankarihohteista hävittäjälentäjää.

Lentäjäutukinnon hän kyllä suoritti ja sai oikeuden kantaa kadehdittua lentomerkkiä asetakissaan. Tämä kaikki tapahtui talvisodan alla.

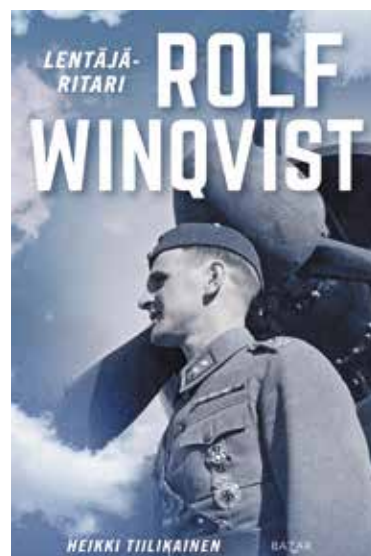
Kirja avaa maallikolle hyvinkin oudon maailman pommikoneen henkilöstön keskinäisessä hierarkiassa.

Tähystäjä oli itse asiassa koneen ”päällikkö” eikä suinkaan sen ohjaaja. Tähystäjä otti vastaan koneen taistelutehtävät ja raportoi niistä. Lennolla hän antoi selkeät ohjeet ohjaajalle, joka saattoi olla tähystäjää selvästi korkeampiarvoinen sotilas. Taistelutilanteissa tähystäjän rooli vain korostui, kuten sotatapahtumien kuvaukset kirjassakin todistavat.

Tähystäjäritarin sotatie päättyi traagisesti kesäkuussa 1944. Jatkosodan torjuntataistelujen riehussa ratkaisuvaiheissaan ritarimme lentotunnit olivat jo täynnä, ja hänet oli itse asiassa ”jalkautettu” huollon tehtäviin. 23.6.1944 hänen pommituslentolaivuettaan tarvittiin kuitenkin vielä torjumaan vihollisen vaarallista maihinnousua Laatokan rannalle Salmin pitäjän Manssilaan puolustajan selustaan. Luutnantti Winqvist lähti lennolle vapaaehtoisena, ja se koitui hänen kohtalokseen.

Pommitustehtävänsä suorittuaan Junkers Ju 88 irtautui taistelusta mutta sai peräänsä vihollishävittäjät. Irtautumissyöksy pintaan ei oiennut vaan päättyi suohon Karunklammen maastossa.

Paikalle osuneet suomalaiset jalkaväkisotilaat pelastivat koneen

Heikki Tiilikainen: Lentäjäritari Rolf Winqvist
Bazar Kustannus, 2025.
296 sivua.
ISBN 978-952-403844-7.

henkilöstön ruhjoutuneet ruumiit, joten niiden kotiuttaminen saattoi alkaa. Mannerheim -ristin ritari, luutnantti Rolf Robert Winqvist siunattiin sukhautaan Tuusulassa.

Heikki Tiilikaisen mielenkiintoisen kirjan julkistamistilaisuus pidettiin Hyrylän Ilmatorjuntamuseossa 25.10.2025. Tilaisuuteen osallistui runsaasti asian harrastajia ja paikallakuntalaisia, mikä kertoo ritarin muiston yhä elävän.

Ilmatorjuntamuseossa vaalitaan ritarimme muistoa ja säilytetään esimerkiksi hänen Mannerheim -ristiään.

GÖRAN LINDGREN
Sotahistorian
harrastajatutkija

Propaganda on kova vastustaja

UKRAINALAISTAUSTAINEN journalisti **Peter Pomerantsev** pakeni perheensä mukana Neuvostoliitosta ensin Saksaan ja edelleen Iso-Britanniaan. Opiskeltuaan Iso-Britanniassa hän muutti noin kymmeneksi vuodeksi Moskovaan.

Moskovan vuosien jälkeen, alkaen vuodesta 2011, Pomerantsev on kirjoittanut Venäjästä ja sen ”postmodernista diktatuurista”.

Pomerantsevin viesti on, että Venäjä manipuloi venäläisiä ja käy informaatioisotaa länttä vastaan. Venäläisten Pomerantsev kertoo suhtautuvan Kremlin manipulointiin osittain kyynisesti olettaen, että Kremlin todellisuus on aina käsikirjoitettua. Länsimaista vastaava tulintakehys puuttuu.

Pomerantsev julkaisi viime vuonna kirjan ”Totuudella ei voi taistella valheita vastaan”, joka on ennen kaikkea kirja australialaistaisesta, Saksassa syntyneestä ja pääosin Englannissa eläneestä **Sefton Delmeristä**.

Pomerantsev samaistuu Delmeriin, joka myös opiskeli kieliä ja kirjallisuutta, päätyi Saksaan seuraamaan natsien propagandaa yli vuosikymmeneksi ja omisti lopulta kaiken tarmonsansa tämän propagandan vastustamiselle.

Saksassa vietetyt vuodet veivät Delmerin uskomattomiin paikkoihin – niin natsipuolueen ytimeen, että häntä itseäänkin epäiltiin josain vaiheessa natsiksi ja natsien agentiksi. Delmer onnistui tunkeu-

tumaan natsien suuren propagandashown kulisseihin. Hän haastatteli Hitleriä jo vuonna 1931, matkusti tämän mukana vaalikiertueella vuonna 1932 ja oli mukana, kun Hitler kävi vuonna 1933 katsomassa valtiopäivätalon tulipalon aiheuttamia vahinkoja.

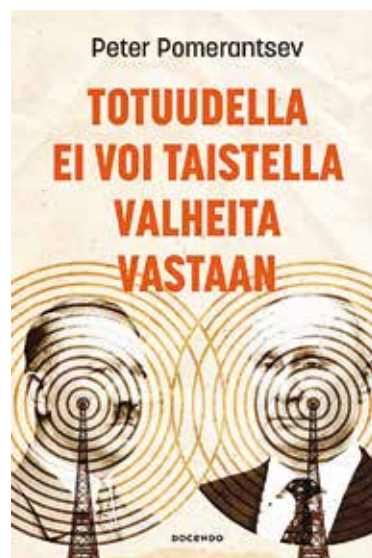
Delmerin raportointityyli ei miellyttänyt natseja, ja vuonna 1933 hänet pakotettiin palaamaan Britanniaan, jossa hän jatkoi Saksan tapahtumista raportoimista.

Toisen maailmansodan sytyttyä vuonna brittitiedustelu kiinnostui Delmerin osaamisesta Natsi-Saksaan liittyen. Vuonna 1940 hänet rekrytoitiinkin brittien poliittisen sodankäynnin yksikköön.

Delmerin johdolla luotiin mustan propagandan ohjelma, joka mm. ylläpiti salaisten radioasemien verkostoa Saksassa ja sen miehittämällä alueilla. Asemat imitoivat saksalaisasemia, ja monet luulivat niitä natsien omiksi asemiksi. Lähetetyn ohjelman tavoitteena oli kuitenkin rapauttaa saksalaisten moraalia, kylvää epäilyksiä ja vaikuttaa tarkasti valittuihin sotilaallisiin ja poliittisiin ryhmiin.

Pomerantsevin kirjan nimi tiivistää sen, mitä Delmer tuo esille mm. omissa muistelmissaan. Propagandaa ei voi vastustaa totuudella, vaan keskeistä on ymmärtää propagandan perusolemus.

Propagandan todellinen voima on siinä, että se antaa tunteen kulumisesta johonkin. Delmerin mukaan populismi nousee nopeimmin

Peter Pomerantsev: Totuudella ei voi taistella valheita vastaan. Docendo, 2025. 392 sivua. ISBN 978-952-850173-2.

yhteiskunnallisissa autiomaissa – paikoissa, joissa vanhat yhteisöjä yhteen sitoneet instituutiot ovat kadonneet, ja joissa kansalaisten osallistuminen on erityisen vähäistä.

Pomerantsevin kirjan keskeisin viesti on se, että Delmerin vuosikymmeniä vanhat opit ovat edelleen valideja. Tällä hetkellä ne ovat myös tärkeämpiä kuin pitkään aikaan. Digitaalisuus mahdollistaa ennen näkemättömän tehokkaan ja tarkan informaatioisodankäynnin, joka on nykyisin mm. Venäjän doktriinien ytimessä.

PANU MOILANEN

OFFICERSFÖRBUNDET

Upseeriston edunvalvoja Ruotsissa

Ruotsin upseeriliiton, Officersförbundetin puheenjohtajaksi valittiin marraskuussa 2023 **Stefan Morin**. Haastattelussa hän kertoo omista vaikuttimistaan lähteä ruotsalaisupseerien edunvalvontatyöhön ja miten Nato-jäsenyys on vaikuttanut palvelussuhteiden kehittämiseen ja pohjoismaiseen puolustusyhteistyöhön.

Puheenjohtaja Stefan Morin on kotoisin Vaxholmista Upplandin maakunnasta. Asepalveluksensa hän suoritti sotilaspoliisiryhmän johtajana Henkivartiokaartissa (Dragonbataljonen på Livgardet).

Morinin mielestä koulutus oli hyvää ja hän oli tyytyväinen ryhmäänsä sekä Henkivartiokaartin päällystöön. Hän arvosti sotilaspoliisikoulutuksen teorian ja käytännön yhdistelmää.

Asepalveluksen jälkeen Morin työskenteli muutamana vuoden siviilitehtävissä, muun muassa Ruotsin rikosseuraamuslaitoksessa (Kriminalvården). Hän harkitsi poliisiksi kouluttautumista, mutta nähtyään ilmoituksen mahdollisuudesta koulutautua ammattiupseeriksi hän meni tiedotustilaisuuteen ja jätti hakemuksen erikoisupseerin koulutukseen.

Erikoisupseerikoulutuksen Morin suoritti vuosina 2007–2008 erikoistumisalanaan sotilaspoliisitehtävät. Koulutuksen jälkeen hän aloitti työnsä kouluttajana Henkivartiokaartin ensimmäisessä sotilaspoliisijoukkueessa.

Edunvalvonta kiinnosti jo kadettina

Morinista tuli Officersförbundetin jäsen kadettina. Ensimmäisen kerran edunvalvonta-asiat nousivat esiin, kun hän yhdessä kollegoidensa kanssa kirjoitti artikkelin Officerstidningen-lehteen. Artikkelissaan kadetit toivat esille, miten heidän ammatillinen roolinsa erikoisupseereina oli epäselvä. Artikkelilevi laajalti, ja Morin opiskelutovereineen kutsuttiin kokoukseen silloisen henkivartiojoukkojen yksikönpäällikön kanssa. Tuolloin Morin huomasi, kuinka tärkeää on työskennellä yhdessä tärkeiden asioiden saamiseksi eteenpäin.

Seuraavien vuosien aikana Stefan Morin eteni kouluttajasta johtotehtäviin ja edelleen koulutusupseeriksi vastuualueenaan turvallisuus- ja koirapalvelu sekä lopulta Kaartin henkilöstöpäälliköksi. Hän suoritti myös henkilöstöjohtamisen kurssin Liiketalousinstituutissa Tukholmassa (Företagsekonomiska institutet).

Henkivartiokaartissa hän toimi Officersförbundetin osaston (Livgardets officerskår) varapuheenjohtajana 2018–2022 ja puheenjohtajana 2022–2023, Officersförbundetin päätoimisena luottamusmiehenä 2018–2022, hallituksen jäsenenä 2020–2023 ja puheenjohtajana vuodesta 2023.

Työnantajaroolista ammattiliiton luottamusmieheksi

Morin vaihtoi siis vuonna 2018 tehtävää henkilöstöpäälliköstä luottamusmieheksi. Hän koki työskentelevänsä samojen asioiden parissa, vaikka vaihtoikin puolta työnantajaroolista ammattiliittoon.

– Useimmiten olimme itse asiassa asioista samaa mieltä, ja siksi yhteistyö sekä neuvottelut sujui hyvin. Kun olemme asioista eri mieltä, on tärkeää, että pystymme erottamaan asian ja henkilön

toisistaan. Kummankin osapuolen on kyettävä olemaan selvillä toistensa näkemyksistä ja katsomaan toisiaan silmiin kokouksen jälkeen.

Morin näki, että tärkeimmät asiat, joita liiton eri osastoissa tehdään, on tukea ja puolustaa sellaista, joka ei pysty selviytymään yksin. Hän korostaa sitä, että liiton valitut edustajat ovat mukana useimmissa prosesseissa, jotka vaikuttavat joukko-osaston henkilöstöön.

Valintansa yhteydessä puheenjohtaja Stefan Morin totesi, että Ruotsin puolustuksella, jota leimaa asevoimien kasvu, tuki Ukrainalle ja maan Nato-jäsenyys, on edessään merkittäviä haasteita. Näiden ohella hän nostaa esiin ruotsalaisen työmarkkinamallin.

– Ruotsalainen malli on demokratian perusta Ruotsin työmarkkinoilla. Ilman sitä työntekijöiden ja työnantajien välillä on epätasapaino. Jos siis puolustat ruotsalaista demokratiaa, sinun on puolustettava myös ruotsalaista mallia. Ruotsin upseeriliitto puolustaa mallia ja toivon, että teemme sitä yhdessä asevoimien kanssa.

Hänen perheeseensä kuuluu vaimo Veronica, lapset Rasmus, Lea, Sixten ja koira Doris. Lomallaan

Ruotsin upseeriliiton, Officersförbundetin, kotisivut jakavat julkista tietoa liiton toiminnasta ja tavoitteista. Jäsenille on kirjautumisen takana lisää tietoa liiton palveluista.

Ruotsin kuningas Carl XVI Gustaf kävi tutustumassa Natoon lokakuussa 2025. Vierailua isännöi Naton pääsihteeri Mark Rutte.

hän matkustelee ja viettää vapaa-aikaa maalaistalossa eteläisessä Roslagenissa.

Nato toi muutoksia Ruotsin puolustusvoimien toimintaan

Kysymykseen siitä, miten liittyminen Natoon on onnistunut ja mitä vaikutuksia sillä on ollut muun muassa komentorakenteen ja joukkorakenteen henkilöstösuunnitteluun, operaatioihin osallistumiseen ja kotimaan puolustuksen järjestelyihin, puheenjohtaja Morin vastaa seuraavasti:

– Ruotsin integroituminen Natoon on sujunut kokonaisuudessaan hyvin. Olimme suhteellisen hyvin valmistautuneita, sillä yli 20 vuoden ajan upseerimme ovat saaneet Naton doktriinien ja metodologian pohjalta korkeatasoista sotilaskoulutusta.

Lisäksi Ruotsi on niin sanottuna ”ensisijaisena kumppanina” rauhankumppanuuden, Partnership for Peace (PfP), puitteissa pystynyt osallistu-

maan harjoituksiin ja muihin Naton toimintoihin, mikä on tehnyt meistä hyvin valmistautuneita.

– Liittymisemme Natoon on kuitenkin tarkoittanut sitä, että olemme syvemmällä mukana Naton suunnitteluprosesseissa ja päätöksentekoelemissä, mutta sekin on sujunut ongelmitta. Kansallisesti Ruotsin maantieteellinen sijainti tarkoittaa lisääntyntä keskittymistä koko yhteiskunnassa logistiikkaan, infrastruktuuriin ja tukeen. Olemme kauttakulkumaa, meidän odotetaan tarjoavan isäntämaan tukea ja lisäksi toimimme selustatukialueena.

– Haasteena on Naton komentorakenteen miehittämiseen tarvittavien upseerien pula samalla, kun osallistumme Naton pelotteeseen, ja Naton harjoituksiin, toteutamme omia toimiamme artikla 3:n nojalla ja samanaikaisesti toteutamme merkittävää joukkojen laajennusta. Tiedonsiirrossa viestintäjärjestelmien kanssa on ollut joitakin teknisiä haasteita ja alkuvaiheen käynnistysongelmia.

FLF-joukot (Forward Land Forces) ovat Naton etulinjan maajoukkoja, jotka on tarkoitettu pelot-

NATO-JÄSENYYDEN MYÖTÄ HARJOITUSTOIMINTA ON LISÄÄNTYNYT. SE TARKOITTAÄ MYÖS LISÄÄNTYNYTTÄ TYÖMÄÄRÄÄ JA TIETTYÄ RISKIÄ JAKSAMISEN KANNALTA

teeksi ja kriisitilanteissa nopeasti toimiviksi joukoiksi. Suomeen sijoitettavien FLF- joukkojen johtamisesta vastaa Ruotsi.

Stefan Morinin mukaan upseerikunnalla on myönteinen asenne tähän tehtävään, mutta edellä kuvatut upseerien saatavuutta koskevat haasteet vaikuttavat upseerien näkemykseen osittain kielteisesti.

Officerstidningen-lehdessä on artikkeli käynnissä olevasta valmistelutyöstä Suomen Puolustusvoimien kanssa ja se on hyvin linjassa sen kanssa, mitä kuulemme ja luemme asevoimilta.

Palvelussuhteen ehdot vaativat tarkistusta

Kysyttäessä ovatko upseeriston palvelussuhteen ehdot Nato-tehtävissä kunnossa, puheenjohtaja toteaa ykskantaan: "Eivät ole. Neuvottelut ja koordinointi ovat käynnissä. Tällä hetkellä käytetään väliaikaisia ratkaisuja, jotka ovat enemmän tai vähemmän sallittuja nykyisten sopimusten ja lakien nojalla."

Nato-jäsenyyden myötä harjoitustoiminta on lisääntynyt. Millaisia ovat kokemukset työssä jaksamisesta harjoituksissa?

– Tähän mennessä niitä on pidetty mielenkiintoisina, mukavina, kehittävinä ja jännittävinä. Tähän asti harjoitustoimintaa on lisätty jo suunniteltujen toimintojen lisäksi, mikä tarkoittaa lisääntynyttä työmäärää ja tiettyä riskiä jaksamisen kannalta, toteaa Morin.

Puheenjohtaja Morinin näkemyksen mukaan Nato-jäsenyys on vahvistanut Ruotsin turvallisuus- ja puolustuskykyä. Samalla se on myös tuonut mukanaan merkittäviä haasteita, kuten perustavanlaatuisen muutoksen puolustus- ja ulkopoliitikassa, laajan uudelleen varustautumisen tarpeen, vaativamman päivittäisen turvallisuusympäristön ja muuttuneen kansainvälisen profiilin sekä etuiheen että riskeineen.

Tätä ilmentävät vahvistunut sotilaallinen uhkaympäristö, kehittyneemmät hybridiuhkat, suurempi riski joutua epäsuorasti konflikteihin, ydinaseisiin liittyvät turvallisuusongelmat, lisääntyneet

Officerstidningen on Officersförbundets julkaisema jäsenlehti. Lehti ilmestyy kuusi kertaa vuodessa ja jäsenten lisäksi sitä jaetaan sidosryhmille, poliitikoille ja päättäjille. Paljon on yhteistä Sotilasajakauslehden kanssa.

FISE-puolustusyhteistyö toimii hyvin. Sotilaallisia suorituskykyjämme parannetaan yhteisen koulutuksen suunnittelun ja yhteisten harjoitusten avulla.

jännitteet Venäjän kanssa, taloudelliset rasitteet ja puolueettoman toimijan roolin menetys.

Tämän lisäksi hän toteaa, että ihmisten keskuudessa ja Ruotsin yhteiskunnassa on ymmärrys siitä, että asevoimien toiminta-alueen raja on siirtynyt Naton ulkorajalle. Lisäksi on ymmärrys merkittävistä vaatimuksista, joita Nato asettaa koko maalle, jotta se toimisi resurssina liittouman pelotteessa ja puolustuksessa.

Pohjoismaista yhteistyötä Naton kanssa

FISE (Finnish-Swedish Defence Cooperation) -puolustusyhteistyö on maiden välinen pitkäaikainen kumppanuus sotilaallisten suorituskykyjen ja yhteentoimivuuden parantamiseksi yhteisen koulutuksen, suunnittelun ja harjoitusten avulla.

Vuonna 2018 allekirjoitettu yhteisymmärryspöytäkirja kattaa kaikki asevoimien haarat, mukaan lukien meri- ja ilmavoimat, ja sitä sovelletaan rauhan-, kriisi- ja sotatilanteissa. Keskeisiä osa-alueita ovat yhteiset harjoitukset, tiedon jakaminen ja operatiivisten suorituskykyjen yhteinen kehittäminen.

Nordic Officers Alliance (NOA) on Tanskan, Suomen, Norjan ja Ruotsin upseerijärjestöjen muodostama yhdistys, joka edustaa yli 30 000 upseeria. Sen

tavoitteena on edistää Pohjoismaiden välistä tiiviimpää yhteistyötä, vahvistaa kollektiivista puolustusta ja käsitellä henkilöstökysymyksiä, kuten henkilöstön pysyvyyttä, työoloja ja palkkoja. Viimeaikaisiin toimiin ovat kuuluneet tapaamiset Naton päämajan kanssa ja yhteiset lausunnot puolustusvoimien kehittämisen tärkeydestä.

Yhteistyö Suomen kanssa jatkuu vahvana

– Ruotsin ja Suomen asevoimien yhteistyöllä on pitkä ja vahva historia. Sama pätee Officersförbundetin ja Upseeriliittoon. Ruotsin ja Suomen upseeriliitoilla on vahva keskinäinen luottamus ja tuloksellinen yhteistyö. Tämä antaa meille mahdollisuuden työskennellä yhdessä, kun on kyse parhaiden ehtojen tarjoamisesta jäsenillemme sekä kotimaassa että Naton operaatioissa, esimerkiksi uudessa FLF-Suomessa.

NOA-yhteisö tarjoaa meille alustan vertailla ja vaihtaa taktiikoita ja oppeja eri maista. On aina viisasta kuunnella muita, kun suunnittelee rakentavansa jotain itse, toteaa Morin

Lopuksi puheenjohtaja Stefan Morin sanoo odottavansa innolla vierailua ja tutustumista Naton FLF-toimintaan Suomessa yhdessä hyvän ystävänsä Upseeriliiton puheenjohtaja **Ville Viidan** kanssa. ■

Kannettavat passiiviset sensorit antavat taktisen edun elektronisessa sodankäynnissä

Signaaleja tuotetaan nykyään yhä enemmän, ja samalla yhä useampi teknologia pyrkii piilottamaan, havaitsemaan tai tarkoituksellisesti manipuloimaan niitä. Tosiasiassa vain ne, jotka pystyvät keräämään mahdollisimman paljon dataa huomaamattomasti ja luokittelemaan tai analysoimaan sen hyvin lyhyessä ajassa, pysyvät vihollisen edellä.

Tiedonhankinnan merkittävä haaste on oman toiminnan havaittavuus. "Tutkaa käyttävä taistelija paljastaa samalla oman sijaintinsa. Passiivisilla sensoreilla voidaan sen sijaan tarkkailla vihollisen signaaleja ilman, että itse lähetetään mitään ulospäin. Juuri tämä kyvykkyys on muuttumassa yhä tärkeämmäksi osaksi elektronista sodankäyntiä," kertoo Kimmo Rintala, Saabin Sirius Compactin myyntijohtaja.

Yritys on kehittänyt ja valmistanut passiivisiin sensoreihin perustuvia monimutkaisia järjestelmiä meri-, maa- ja ilma-alustoille jo vuosikymmenien ajan. Nykyään Saab on yksi markkinajohtajista signaalitiedustelun (SIGINT) ja elektronisen tuen (ESM) alueilla. Sirius Compact on uusi modulaarinen, skaalautuva ja kevyt passiivinen elektronisen sodankäynnin (EW) sensori, joka on tällä hetkellä sarjatuotannossa ja operatiivisessa käytössä, ja hankittavissa myös NSPA:n (NATO Support and Procurement Agency) kautta.

Tampereella tehty

Sirius Compact lanseerattiin ensimmäisen kerran vuonna 2022, ja se on kehitetty ja valmistetaan Suomessa. Tuote on saanut markkinoilla erittäin hyvän vastaanoton, ja merkittävät toimitukset on aikataulutettu vuodelle 2025. Korkean kysynnän vuoksi Saab avasi hiljattain Tampereelle uuden tuotantolaitoksen Sirius Compactin sarjatuotantoa varten. "Saabin läsnäolo Suomessa kasvaa, ja panostamme erityisesti elektronisen sodankäynnin tutkimus- ja kehitystoimintaan. Tämä hanke vahvistaa Saabin sitoutumista tarjota asiakkailleen huippuluokan puolustusratkaisuja," sanoo Kristian Tornivaara, Saab Finlandin toimitusjohtaja.

Saab työllistää tällä hetkellä yli 200 henkilöä Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Yrityksen toiminta on kasvanut nopeasti viime vuosina ja kasvu jatkuu suunniteltujen rekrytointien myötä. Sirius Compact -sensoreiden lisäksi Saab Finland toimittaa asiakkailleen sensoriverkkojen kyvykkyys- sekä uhkakirjastoja hallintatyökaluja, jotka tukevat taktisia elektronisen tuen (ESM) operaatioita.

Kevyt ratkaisu, joka kattaa kaikki suunnat

Sirius Compact vastaa kasvaviin valvonnan haasteisiin kaikilla taktisen toiminnan tasoilla. Järjestelmää voidaan käyttää itsenäisesti, osana sensoriverkkoa tai täydennyksenä olemassa oleviin järjestelmiin. Verrattuna suurempiin staattisiin ratkaisuihin sensori voidaan sijoittaa operoijan toimesta mihin tahansa, ja sen toimintasäde skaalautuu tilanteen mukaan.

Sirius Compact on saatavilla useissa kokoonpanoissa käyttötarkoituksesta riippuen. Pienin versio on vain 35 cm korkea, halkaisijaltaan 15 cm ja painaa noin kolme kiloa. Järjestelmä mahtuu reppuun ja sitä on helppo kuljettaa. IMU/GNSS-anturi tuottaa paikannustiedon, ja järjestelmän tehonkulutus on alle 60 W. Virta syötetään joko taistelijan kantamista akuista tai isäntälustasta. Sensori voidaan asentaa kolmijalkaan lähes mihin tahansa maastoon, mutta se voidaan integroida myös droneihin, ajoneuvoihin tai pieniin aluksiin, kuten Saabin Combat Boat 90 (CB90) -veneeseen tai miehittämättömään pintakalustoon (USV).

Sirius Compact tarjoaa yksittäisille sotilaille ja pienille joukoille välittömän tilannetietoisuuden juuri siellä, missä ja milloin sitä tarvitaan. "Siirtyminen kannettaviin, intuitiivisesti käytettäviin järjestelmiin, jotka eivät vaadi vuosien erikoiskoulutusta, on vastaus tarpeeseen hankkia liikkuvaa ja joustavaa reaaliaikaista tiedustelutietoa sekä luoda uusia mahdollisuuksia taktiseen elektroniseen sodankäyntiin," Kimmo Rintala sanoo. Monimutkaisemmista järjestelmistä kertynyt osaaminen on hyödynnetty Sirius Compactin kehitystyössä.

Sirius Compact tarjoaa täyden 360 asteen kattavuuden ja kykenee havaitsemaan tutkasäteilyt 1–18 GHz taajuusalueella välittömästi mistä tahansa suunnasta. Alusta- ja datalinkkiriippumattomuus ovat erityisen tärkeitä asevoimille, sillä sensori voidaan helposti integroida olemassa oleviin verkkoihin ja järjestelmiin. Yksikin sensori parantaa joukkojen tilannetietoisuutta, mutta kahden tai useamman sensorin avulla voidaan triangulaation kautta tehdä tarkka paikkamääritys, jolloin suuntatarkkuus on alle 2° RMS (neliöllinen keskiarvo).

Uhkien hallinta

Signaalien havaitseminen on vasta ensimmäinen askel tilannetietoisuuden saavuttamisessa. Seuraavassa vaiheessa havaitut signaalit on analysoitava ja luokiteltava. Asevoimien uhkakirjastoissa on valtavat määrät dataa, jota sensorit kuten Sirius Compact hyödyntävät – ja tämä tietopääoma on suojattava asianmukaisesti. Saab ei siksi

tallenna sensoriin mitään uhkakirjaston arkaluonteista dataa, vaan välittää havaitut ja analysoidut signaalitiedot eteenpäin luokittelua varten. Mikäli sensoria halutaan käyttää dronissa tiedustelulennolla ilman, että se paljastuu, laite voidaan tarvittaessa operoida myös ilman verkkoyhteyttä. Tällöin data tallentuu sensoriin väliaikaisesti, mutta se on hyödytöntä ilman ohjelmistoa ja siihen liitettyä uhkakirjastoa. Sirius Compact -järjestelmää käytetään TRS Lite -ohjelmistolla (Tasking & Reporting System), jonka avulla sensorien tuottamaa dataa voidaan tarkastella, ja sensoreita voidaan ohjata tabletilla. Ohjelmisto tukee taktista operointia, ja yhtä sotilasta kohden voidaan hallita jopa viittä sensoria.

Täydellinen lisä mihin tahansa verkkoon

Kannettavat passiiviset sensorit soveltuvat moniin eri käyttötarkoituksiin ja ovat ihanteellinen osa elektronisen tuen järjestelmiä. Ne täydentävät monimutkaisempia järjestelmiä ja toimivat erityisesti ennakkovaroitusjärjestelmänä, esimerkiksi ilmatorjunnan tukena. Kokonsa ansiosta sensori voidaan asentaa lähes mihin tahansa – jopa olemassa olevaan infrastruktuuriin.

Nämä sensorit tuovat etuja myös liittolaisille, kuten NATO-maille, sillä niiden keräämää tietoa voidaan jakaa CESMO-yhteistoimintakehyksessä (Cooperative Electronic Support Measures Operations), mikä hyödyttää koko liittoumaa. Saabin Sirius-tuoteperheen yhtenäisen DNA takaa korkean tarkkuuden ja osaamisen vuosikymmenten tutkimus- ja kehitystyön pohjalta, myös tässä kompaktissa mallissa. Tuoteperhettä kehitetään jatkuvasti eteenpäin.

Tarkka ennakkovaroitusjärjestelmä on välttämätön

Asevoimien yhä monimutkaisemmat vaatimukset ja uhkakuvat edellyttävät tehokkaita ja tarkkoja ennakkovaroitusjärjestelmiä. Siinä missä tutkat katsovat, passiiviset sensorit kuuntelevat – ja ovat siksi huomisen taistelukentän korvat. Ne tarjoavat yksityiskohtaisen kuvan vihollisen toiminnasta ilman, että ne paljastavat itseään.

Liikuteltavat järjestelmät ovat paljon enemmän kuin pelkkä teknologinen saavutus; ne ovat strateginen välttämättömyys nykyaikaisessa sodankäynnissä. Ne toimivat hiljaisina vartijoina ja asevoimien suojelijoina – ja tulevat näyttämään yhä tärkeämpää roolia elektronisen sodankäynnin jatkuvassa kilpajuoksussa.

saab.fi

A person in a military uniform is seen from the back, looking at a large screen that displays a map or tactical data. The person is wearing a green and brown camouflage jacket. The screen shows a blue-toned image with white lines and shapes, possibly a map or a tactical display. The overall scene is dimly lit, with the screen being the primary light source.

Olemmeko droonien armoilla?

Ukrainan sota läikkyi Naton alueelle 10. syyskuuta, kun useat Venäjän droonit tunkeutuivat syvälle Puolan alueelle. Sen myötä keskustelu droonihusta ryöpsähti Suomessa valloilleen, vaikka droonit ja muut piirteiltään autonomiset asejärjestelmät olivat saaneet tiedotusvälineissä runsaasti palstatilaa ja lähetysminuutteja vuosien ajan.

TEKSTI JUUSO SÄÄMÄNEN

Sotilasprofessori, suomalainen sotataito.
Komentaja, filosofian tohtori,
Maanpuolustuskorkeakoulu

Uutisten määrää ja sisältöä pikaisesti tarkastelemalla voi helposti saada käsityksen drooneista sodankäyntiä mullistavana välineenä. Onhan Ukrainan sotaa kuvattu kuluvana vuonna muun muassa droonisodan läpimurroksi ja käännekohtaksi sekä drooneja merkittävimmäksi innovaatioksi nykypäivän taistelukentällä.

Teknologian kehityksen nopeus on uutisten perusteella huimaa, joten droonisodankäynti ja alati kehittyvä autonomia heijastuvat käsityksiimme nykyisestä ja tulevaisuuden sodasta sekä suomalaisesta sodankäynnistä. Uudet teknologiset sovellukset eivät muuntau sellaisenaan taistelukentän hopealuodiksi, vaan teknologiaa on osattava käyttää kaikissa olosuhteissa mahdollisimman optimaalisesti.

Ukrainan sodan oppeja on tarkasteltava analyttisesti ja seurannaisvaikutukset tiedostaen, ei-

kä Ukrainassa tehtyjä havaintoja voida siirtää sellaisenaan Suomeen. Maiden ilmastolliset, maantieteelliset ja yhteiskunnalliset olosuhteet poikkeavat monella tavoin toisistaan.

Droonit etulinjan joukkojen tukena

Sekä Venäjä että Ukraina alkoivat intensiivisesti kehittää kykyään droonisotaan, kun sota ei ratkennutkaan nopeasti, ja taistelut jähmettyivät syksyllä 2022 asema- ja kulutussodaksi. Droonien määrä lisääntyi ja niiden käyttö laajeni asteittain nykyisiin mittasuhteisiinsa, kun rintamalla alkoi olla pulaa tykistökranaateista ja kun kummallakaan osapuolella ei ollut riittävästi ohjuksia, raketteja tai kranaatteja toisen osapuolen sodankäyntikyvyn nujertamiseen. Niinpä maarintamalla alkoi esiintyä tiedustelu- ja tulenjohtodroonien rinnalla muun muassa ihmisiä metsästäviä tappajadrooneja.

Pohjoiset olosuhteet heijastuvat droonien käyttömahdollisuuksiin ja -tapoihin.

Kuva: Jarno Kovamäki / Puolustusvoimat.

Droonien määrän kasvu ja merkityksen lisääntyminen on seurausta niitä tappavampien ampumatarvikkeiden saatavuusongelmista, toisen osapuolen kyvystä kiistää toiminnanvapaus merellä ja ilmassa sekä pyrkimyksestä kustannustehokkuuteen. On entistä halvempaa, helpompaa ja nopeampaa lisätä droonien määrää ja käyttää niitä esimerkiksi räjähteiden pudottamiseen vihollisen aseisiin kuin hankkia raskaita ampumatarvikkeita, joita ei välttämättä ole edes saatavilla.

Kranaattien sorvaaminen, räjähdysaineen valaminen, ohjusten kokoaminen ja valmiiden ampumatarvikkeiden kuljettaminen tuliyksiköille on myös ollut melkoinen logistinen painajainen Ukrainalle. Lännen avun myötä sen asejärjestelmistä ja ampumatarvikemalleista on tullut sangen kirjavaa.

Sen sijaan osa droonien tuotannosta on voitu hajauttaa huomiota herättämättömästi koko maan alueelle – osin myös siviiliyhteiskunnan keskelle – eikä se ole välttämättä edellyttänyt suurten ja vaikeasti suojattavien tuotantolaitosten perustamista. Myös droonien toimittaminen käyttäjille on ollut perinteisiin ampumatarvikkeisiin verrattuna helpompaa ja huomiota herättämättömämpää.

Paikalleen pysähtyneet rintamalinjat ovat myös luoneet edellytykset droonien käytölle tappamis- ja metsästystehtävissä. Droonit on voitu suunnata

alueille, joilla vihollisen joukkojen ja siviiliväestön on tiedetty olevan. Etulinjojen ympäristössä olevat linnoitteet, tiet ja avoin maasto sekä asutuskeskukset ovat alueita, joilla kohteiden etsintään ei ole tarvinnut uhrata merkittävästi resursseja.

Ukrainan maarintamien olosuhteet ovat muutoinkin suosineet droonien käyttöä. Laajat pelto-alueet ovat tarjonneet edellytykset muun muassa elektroniselle häirinnälle immuunien valokuituohjattavien droonien käyttöön sekä osin autonomisten maa-ajoneuvojen ja ilmoitse täydennyksiä toimittavien droonien valjastamiseen etulinjan huoltokuljettajien varten.

Huoltokuljetukset on voitu siirtää pois vihollisen drooneilla valvomalta tiestöltä, koska olosuhteet ovat sen mahdollistaneet. Sen sijaan metsäisillä alueilla droonien hyödyt ovat olleet rajallisemmat. Siksi täysin autonomiset maakuljetukset eivät ole Suomessa tällä hetkellä mahdollisia, mutta toisaalta laajaa metsäautotieverkostoaamme on vaikea valvoa täysin kattavasti.

Olosuhteet vaikuttavat

Suomen peitteinen metsämaasto rajoittaa droonien tiedustelusensorien havaintokykyä ja valokuituohjattujen droonien käyttöä aivan pohjoisinta Suo-

ON TODENNÄKÖISTÄ, ETTEIVÄT MOBIILIVERKOT SOTATILANTEESSA TOIMI YHTÄ HYVIN KUIN NORMAALIOLOISSA. TÄLLÖIN ESIMERKIKSI VIDEOKUVAA EI OLE MAHDOLLISTA VÄLITTÄÄ REAALIAIKAISESTI JA PAIKANMÄÄRITYS VAIKEUTUU.

mea lukuun ottamatta. Pohjoiset olosuhteet eivät muutoinkaan ole nykyisen kaltaisten pienten droonien käytölle kovinkaan suotuisat. Peitteinen maasto hankaloittaa automaattista hahmontunnistusta ja tutkakuvan tulkinnan automatisointia. Siksi täyttä autonomisuutta ei lähivuosina luultavasti saavuteta.

Vaikka pienet maajoukkojen tukena käytettävät droonit ovat hyvin usein kertakäyttöisiä tai muutoin lyhytikäisiä, niiden käyttö on riippuvaista sähkönsaannista. Talvikuukausien alaiset lämpötilat heikentävät kooltaan ja siten myös hyötykuormaltaan pienten droonien toiminta-aikaa. Akkujen varaus heikkenee nopeasti, etenkin jos alueita valvotaan pimeällä. Tällöin drooniin on asennettava sähkön kulutusta lisäävä lämpökamera tai valonvahvistin. Siksi jokainen taajama-alueiden ulkopuolella toimiva sotilas, ryhmä tai joukkue tuskin pystyy lataamaan droonien akkuja aina tarpeen tullen – olipa sitten puolustaja tai hyökkääjä.

Sodankäynnin sähköistyminen ja asteittainen autonomisoituminen kasvattavat jo nykyisellään suurta nestemäisten polttoaineiden kulutusta entisestään. Se puolestaan sitoo kalustoa ja joukkoja polttoainekuljetuksiin sekä niiden suojaamiseen. Toisen haasteen droonien käytölle voivat muodostaa tiedonsiirron pullonkaulat. Dronien langaton tiedonsiirtoa voidaan häiritä joko aktiivisesti tai mobiiliverkkojen tiedonsiirtokapasiteettia heikentämällä. On myös todennäköistä, etteivät mobiiliverkot sotatilanteessa muutoinkaan toimi yhtä hyvin kuin normaalioloissa. Tällöin esimerkiksi videokuvaa ei ole mahdollista välittää reaaliaikaisesti ja paikanmääritys vaikeutuu.

Dronien käyttö ei siis ole täysin ongelmaton, joten on oletettavaa, ettei niistä lähivuosina tule jokamiehen taisteluvälinettä, vaikka tiedusteludronin käyttö jokaiselle sotilaalle koulutettaisiinkin. Dronien käyttö voi eriytyä myös alueellisesti. Niiden käyttö painottunee taajama-alueille, joilla sähkönsaanti on turvattu ja tiedonsiirtoedellytykset ovat hyvät. Lisäksi taisteluiden tempo on moniulot-

teisen sekä -mutkaisen taistelutilan vuoksi hitaampi, joten tilannekuvan täydentäminen drooneilla ei merkittävästi hidasta taisteluiden johtamista.

Kaukoiskujen väline

Suihku- tai mäntämoottoreilla varustettuja pitkän kantaman drooneja on käytetty Ukrainan sodan aikana rintamalinjojen taakse suuntautuneisiin iskuihin. Sodan alkuvaiheessa Venäjä yritti lamauttaa Ukrainan taistelutahdon muun muassa asutuskeskuksiin suunnatuilla ohjusiskuilla, joissa käytettiin erilaisia kiinteisiin kohteisiin ammuttavia ohjustyyppejä, jopa ilmatorjuntaohjuksia.

Ohjusvarastojen huvettua ja Ukrainan ilmapuolustuksen saatua käyttöönsä länsimaisia ilmatorjuntajärjestelmiä Venäjä on joutunut yhdistämään ohjusiskuihin droonioperaatioita. Drooneilla on pyritty estämään ilmapuolustusjärjestelmien torjunnat kylästäamalla niiden seuranta- ja laskentakapasiteetti. Samalla suurella räjähdysainelatauksella varustetut ohjukset on saatu häivytettyä muiden potentiaalisten maalien joukkoon ja puolustuksen läpäisyn todennäköisyys on kasvanut.

Vaikka droonit ovat aiheuttaneet inhimillistä kärsimystä ja merkittäviä aineellisia vahinkoja, tuhot ja tappiot ovat vain murto-osa siitä, jos Venäjä olisi kyennyt jatkamaan ohjusiskujaan yhtä intensiivisesti kuin sodan ensimmäisinä kuukausina. Syy on yksinkertainen: droonien ja ohjusten räjähdysainemäärät eroavat merkittävästi toisistaan.

Drooneja on käytetty menestyksekkäästi myös Mustallamerellä toteutetuissa iskuissa. Itämeri ja etenkin Suomenlahti ovat lyhyiden etäisyyksiensä ansiosta otollisia alueita meridroonien käytölle. Itämerellä olosuhteet ovat drooneille kuitenkin selkeästi haastavammat: Suomenlahdella, Saaristomerellä ja Tukholman edustalla tunkeutuminen saariston sisään on erittäin vaikeaa ilman tarkkaa paikkatietoa. Lisäksi rakenteisiin ja sensoreihin kertyvä jää sekä meren jäätyminen rajoittavat droonien toimintaa.

Mikäli meridrooneista aiotaan tehdä täysin autonomisia, edellyttää se tekoälyn hyödyntämistä esimerkiksi paikanmäärittäksen ja navigoinnin tukena. Tällöin lavettien sähköntarve lisääntyy ja niiden koko ja yksikköhinta kasvavat. Suuret droonit ovat myös helpommin havaittavissa. Siksi meridroonien massamainen käyttö on lähivuosina epätodennäköistä, eikä sellaista ole havaittu myöskään Ukrainassa.

Epävarmuuden tuottaja?

Drooneista on tullut myös oivallinen hybridivaikutuksen ja sotilaallisen valmiuden testaamisen väline, jonka yhteydet vihamieliseen toimijaan on helppo häivyttää ja kiistää. Kuluneena syksynä Tanskassa lentokenttien ja sotilaskohteiden alueilla useina päivinä leijailleilla drooneilla pyrittiin mitä ilmeisimmin horjuttamaan siviiliväestön turvallisuuden tunnetta. Tavoitteena lienee ollut osoittaa, ettei val-

tio pystyisi suojelemaan kansalaisiaan ilmasta tulevalta tuntemattomalta uhalta.

Tiedotusvälineet vahvistivat kansalaisten mielikuvia uutisoinnillaan siitä, etteivät viranomaiset kykene vastaamaan uudentyyppiseen uhkaan, koska tanskalaiset eivät yrittäneet pudottaa drooneja alas aktiivisin toimin niin kuin Puolassa tehtiin. Vaikka julkisen informaation perusteella droonien toimintaan ei puututtu, voidaan myös kysyä, miksi syvässä rauhan tilassa olevan Tanskan viranomaisten olisi pitänyt toimia toisin – sillä droonit eivät aiheutta- neet suoranaista uhkaa kenellekään.

Täysin avoimesti lentäneet droonit aiheuttivat epäilemättä taloudellisia tappioita lento- ja lentokenttäyhtiöille. Ne häiritsivät myös ihmisten liikku- mista. Kukaan ei kuitenkaan loukkaantunut tai menettänyt henkeään, eikä omaisuusvaurioita syntynyt taivaalta hallitsemattomasti pudonneiden droonien tai niiden kappaleiden seurauksena. Mikäli drooneja olisi ryhdytty torjumaan aktiivisesti, olisi

Liike, peitteinen maasto, naamiointi ja suojarakenteet vähentävät droonien aiheuttamia uhkia.

Kuva: Tor-Eric Väre / Puolustusvoimat.

sekä materiaalistien että inhimillisten tappioiden riski ollut olemassa.

Passiivinen toimintalinja ei välttämättä ole osoitus yllätetyksi tulemisesta, toimintakyvyttömyydestä tai keinojen puutteesta, vaan se voi olla harkittu päätös. Sitä voi olla hektiseen maailmanmenoon ja sosiaalisessa mediassa jatkuvaan reagointiin tottuneiden kansalaisten vaikea ymmärtää. Onhan alitajuntamme opetettu viimeisten vuosien aikana reagoimaan tilanteeseen kuin tilanteeseen nopeasti ja näytävästi. – Vain sillä vaikuttaa olevan merkitystä, ei lopputuloksella.

Emme ole droonien armoilla

Droonien käytöllä on selkeästi ollut psykologisia vaikutuksia niin taistelukentällä kuin sen ulkopuolellakin, jopa muissa kuin sotaa käyvissä maissa. Tilanne on nyt hyvin samankaltainen 1900-luvun ensimmäisiin vuosikymmeniin verrattuna, jolloin ilma-aseesta tuli olennainen osa sodankäyntiä ja vasta-ase oli kehitteillä. Siksi on tärkeää, että droonien mahdollisuuksia ja rajoitteita tarkastellaan aina kontekstisidonnaisesti.

Droonien käytön asteittaista lisääntymistä Ukrainan sodassa selittää pitkälti se, että ne ovat tarjonneet keinon käydä sotaa, kun kumpikaan osapuoli ei ole saavuttanut tavoitteitaan. Ampumatarvikevarastot ovat hupenneet, ilmassa tai merellä ei ole täyttä toiminnanvapautta, eikä maalla ole saatu muodostettua riittävää ylivoimaa vihollisen puolustuksen romahduttamiseksi.

Droonien laajamittainen käyttö on tarjonnut kummallekin osapuolelle keinon ylläpitää sodan intensiteettiä, vaikka sotilaita, kranaatteja, ohjuksia tai muutakaan kalustoa ei ole ollut käytettävissä riittävästi ratkaisun aikaansaamiseen. Siksi droonit ovat tällä hetkellä merkittävä sodankäynnin väline ja ne aiheuttavat pääosan tappioista.

Vaikka droonien käytössä on Suomen olosuhteissa omat haasteensa, niiden määrä lisääntyy etenkin ilmassa, koska se on ulottuvuutena esteetön ja siten helpoin droonien käytön näkökulmasta. Viimeisenä autonomiset järjestelmät tullevat laajamittaiseen käyttöön maalla. Siellä maasto itsessään vaikeuttaa niiden toimintaa.

Droonien uhkaa voidaan vähentää uusien tiedustelu-, valvonta-, häirintä- ja asejärjestelmien hankinnoilla. Teknologisiin ratkaisuihin perustuva kokonaisuus ei kuitenkaan poista uhkaa täysin. ”Droonimuuria” tai sen osaa voidaan häiritä tai se

voidaan jopa tuhota. Myös vikaantuminen on luonnollista. Uhkan hallinnassa on siis otettava huomioon myös kriittisen infrastruktuurin suojaaminen ja sotilasjoukkojen toiminnalliset keinot.

Yksi keskeisimmistä toiminnallisista keinoista on liike. Kun joukot vaihtavat ryhmitysalueita ja liikkuvat hajautetusti toiminta-alueillaan, vihollinen joutuu käyttämään resurssejaan tilannekuvan muodostamiseen. Sitä voidaan vaikeuttaa esimerkiksi harhautusjoukkojen toimilla. Niiden tehtävänä on vetää vihollisen huomio puoleensa simuloimalla vaikkapa tykistö- ja ohjuspatterin tai huoltopaikan toimintoja mahdollisimman todenmukaisesti, jotta varsinainen taistelujoukkojen ryhmitys ja toiminta pysyvät salassa.

Droonien kehitystä on seurattava

Droonit eivät harppauksin edenneestä kehityksestä huolimatta mullista käsitystämme sodankäynnistä ainakaan lähivuosina. Teknologia ei vielä mahdollista täysin autonomisten sotilasjärjestelmien toimintaa pohjoisissa olosuhteissa. Drooneilla ei myöskään voiteta sotaa, sillä siihen tarvitaan yhä tavanomaisia maajoukkoja. Emme siis ole valmistautumassa väärään sotaan, vaikka tällaisiakin ajatuksia on julkisuudessa esitetty. Jokaisen on kuitenkin tiedostettava, että drooneilla voidaan voittaa taisteluita ja luoda olosuhteita, jotka vaikuttavat sodan lopputulokseen.

Droonikehitystä onkin syytä seurata tämänhetkistä rajoitteista huolimatta, koska nykypäivän droonit ovat askel kohti täysin autonomisten joukkojen muodostamista. Sitä, miten suuria kokonaisuuksia tällaiset joukot ovat, milloin ne ilmestyvät taistelukentille ja kuinka paljon joukkoja lopulta on, on vaikea tällä hetkellä arvioida. ■

Dynaaminen operaatiosuunnittelu sotilasympäristössä

Dynaaminen suunnitteluprosessi sovellettuna sotilaalliseen toimintaympäristöön haastaa operaatiosuunnittelun komentajakeskeisyyden. Komentaja ei johda yksityiskohtia, vaan luo edellytykset onnistuneelle suunnittelulle. Hänestä tulee suunnittelun arkkitehti.

Kirjassaan *Reconceptualizing War* **Ben Zweibelson** käsittelee sitä, miten sodasta on, aikojen saatossa, muodostunut yhä monimutkaisempi ilmiö ja miten ilmiötä voidaan tarkastella eri paradigmaattisista lähtökohdista. Vaikka Zweibelsonin tarkastelu keskittyy strategiseen tasoon, peräänkuuluttaa hän myös uutta katsantotapaa operaatioiden suunnitteluun. Zweibelson nostaa esiin sen, miten sotaa käyvä yksikkö voi hyötyä kyvystä mukauttaa omaa suunnitteluprosessiaan vastaamaan operaation tavoitteita.

Ajatus ei ole uusi, mutta operaatioiden johtamista moniparadigmaattisesta näkökulmasta on tutkittu verrattain vähän. Tunnetuimpiin edustajiin kuuluu israelilainen kenraali **Simon Naveh**, joka johti operatiivista tutkimus- ja koulutuskeskusta Israelin Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Ajatus suunnitteluprosessin päivytystarpeesta on hyvinkin ajankohtainen, kun tarkastellaan sitä, millä tavalla johtosuhteita ja päätöksentekorakenteita on historiassa jouduttu muokkaamaan. Usein lopputuloksena on ollut päätösvallan siirtäminen alaspäin organisaatiossa ja päätöksentekoprosessien ketteröittäminen. Tehtävätaktiikka, joka nykyisin tunnetaan tehtäväjohtamisen periaatteina suomalaisessa kontekstissa, on ollut viimeisen vuosikymmenen aikana vahvassa nosteessa. Samanlainen lähestymistapa voitaisiin ottaa käyttöön myös operatiivisella tasolla tarkastelemalla operaatiosuunnittelua uudesta näkökulmasta.

Sota Ukrainassa osoittaa, miten vaikeaa on saavuttaa menestystä liikesodankäynnin avulla, kun sensorit ja tiedustelu tuottavat lähes reaaliaikaista tilanekuvaa taistelukentältä. Itse näen taistelutempon ylläpitämisen varteenotettavana keinona, yllätyksen saavuttamisen ollessa yhä vaikeampaa. Vastustajaa

nopeammalla operaatiosuunnittelulla voidaan vihollinen saattaa reaktiiviseen tilaan ja sanella missä, miten ja milloin taistelut käydään. OODA-loopin näkökulmasta tämä tarkoittaa, että vastustajan päätöksenteko jumiutuu havainnoinnin ja suuntaamisen (engl. observe-orient) muodostamaan silmukkaan.

Samalla kun teknologinen kehitys on parantanut tilannekuvan tarkkuutta vähentäen yllätyksen mahdollisuuden, tuottavat eri järjestelmät myös erittäin paljon dataa. Tiedon määrä on niin suuri, että sen suodattaminen jokaisen organisaatiotason läpi aiheuttaa ongelman tiedon omaksumisen ja sen myötä taistelutempon ylläpitämisen näkökulmasta. Itse näen, että tähän ongelmaan on olemassa kaksi keskeistä ratkaisua. Toinen liittyy tietokonelaskennan ja tekoälyn lisäämiseen, josta kirjoitimme **Lauri Vasankarin** kanssa *Sotilasaikakauslehdessä* 5/2023. Toinen keino taas liittyy siihen, miten organisaatio ja sen suunnitteluprosessit on rakennettu.

Dynaamisen suunnittelun etuja

Tieteellisessä artikkelissaan *A Dynamic and Decentralised Headquarters to Thrive in Uncertainty* **Petteri Blomvall** ja **Mikko Hirvi** tarkastelevat sitä, miten suunnitteluprosessin voisi organisoida uudelleen. He näkevät kasvaneet esikuntarakenteet ongelmana sekä taistelukestävyyden että tiedonkulun näkökulmasta.

Tutkimuksessaan he ehdottavat dynaamisen operaatiosuunnittelun soveltuvan monimutkaisien (engl. complicated) sekä kompleksisten (engl.

complex) operaatioiden suunnitteluun. Monimutkaisia operaatioita leimaa niiden monisyinen olemus sekä viheliäs ongelmanasettelu. Yksittäiset hybridioperaatiot putoavat helposti tähän kategoriaan. Kompleksisessa ympäristössä taas samanlaisia tapahtumia on useita. Tämä johtaa siihen, että resurssit usein ovat riittämättömät suhteessa tapahtumien ja prosessoitavan tiedon määrään. Yksittäisten tapahtumien vaikutusta kokonaisuuteen on myös hankala arvioida.

Dynaamisen operaatiosuunnittelun etuja ovat nopeampi päätöksenteko hajautetun organisaati-orakenteen ansiosta sekä korkeampi todennäköisyys yllätykseen innovatiivisten muotoiluprosessien kautta.

Vaikka Blomvall ja Hirvi eivät sitä eksplisiittisesti mainitse, nojaa dynaaminen operaatiosuunnittelu vahvasti hajautetun organisaatiiorakenteen periaatteeseen. Hajautettu organisaatiiorakenne voidaan saavuttaa eri tavoin, mutta yhteistä näille on se, että päätöksenteko on hajautettua eikä tiedonkulku välttämättä seuraa perinteistä organisaatiohierarkiaa. Toimiakseen vaatii hajautettu organisaatiomalli johtosuhteiden ja päätöksenteon kriittistä tarkastelua, johon pyrin seuraavaksi.

Organisaation on joustettava

Jotta operaatiosuunnittelu todellisuudessa voi muuttua dynaamiseksi, on organisaatioiden kyettävä joustamaan perinteisestä hierarkiasta sekä muokkaamaan valtasuhteista tilanteen vaatimalla tavalla. Tätä ilmiötä on tutkittu paljon yritysmaailman puolella, ja siellä on monesti päädytty lopputulokseen, että mikäli päätöksenteko hajautetaan organisaation eri tasoille, lisääntyvät oppiminen, vastuunkanto ja innovatiivisuus.

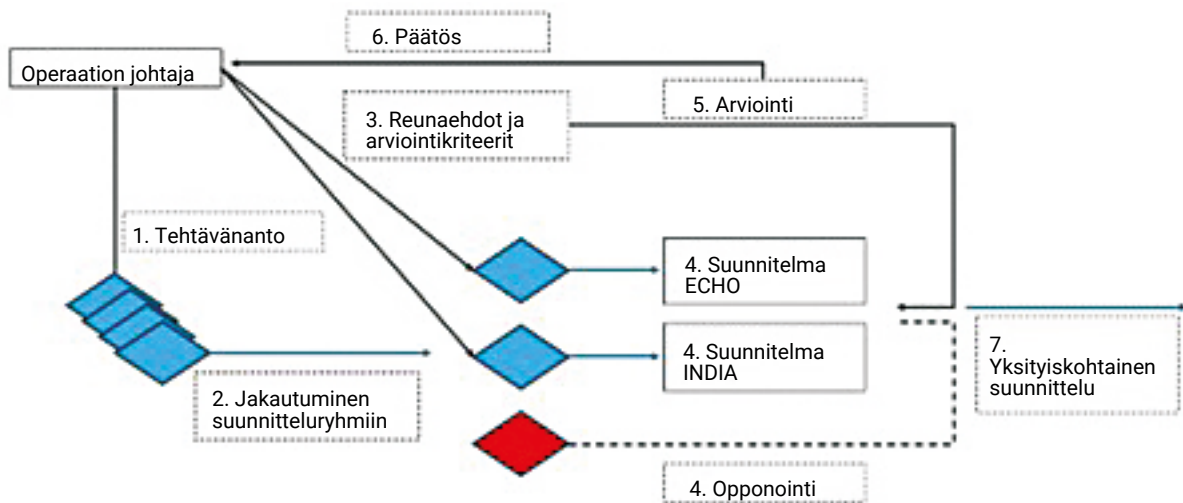
Frederic Laloux käsittelee aihetta ansiokkaasti kirjassaan *Reinventing Organizations*, todistaen sen, että myös suuret organisaatiot kykenevät olemaan ketteriä. Laloux tuo esiin, että ihmisten lisääntynyt tietoisuus omasta ympäristöstään on mahdollistanut sen, että he kykenevät yhä useammin tekemään itsenäisiä päätöksiä. Kun työntekijälle annetaan suurempi päätösvalta omasta tekemisestään, hän monesti kykenee myös löytämään luovimmat ratkaisut, koska tuntee oman toimintaympäristönsä parhaiten.

Hajautettu verkosto mahdollistaa tiedon nopean prosessoinnin ja siirtymisen organisaation sisällä. Verkko kuvastaa tiedonkulkua Morning Star -yrityk-

Yksinkertaistettu jäljennös Frederic Laloux'n sitoumusverkosta (engl. web of commitment).

[Kuva: Ted Rönnerberg]

Operaation johtajan tehtävä on yksityiskohtaisen ohjauksen sijaan antaa tehtävä, valita sopivimmat alaiset kuhunkin suunnitteluryhmään, määrittellä reunaehdot ja arviointikriteerit sekä tehdä niihin perustuen päätös.
 [Kuva: Ted Rönnerberg]

sen sisällä, jossa jokainen piste kuvastaa yksittäistä henkilöä. Mitä lähempänä pisteet ovat toisiaan, sitä useammin nämä kaksi henkilöä ovat vuorovaikutuksissa toistensa kanssa. Solmukohdat ovat organisaation toiminnan kannalta kriittisimmät pisteet. Mitä keskempänä pisteet ovat, sitä enemmän tietoa näiden henkilöiden kautta kulkee. Se ei kuitenkaan poissulje sitä, etteikö ulkokehällä olevat pisteet voisi olla kriittisiä toiminnan kannalta.

Kuva havainnollistaa sen, miten heikosti perinteinen organisaatiohierarkia korreloi todellisuuden kanssa. Kuva muistuttaa myös etäisesti Blomvallin ja Hirven tapaa kuvata organisaatiota kompleksisessa toimintaympäristössä.

Kahden vaihtoehdon malli

Esimerkki dynaamisesta suunnitteluprosessista (kuva yllä) on Yhdysvaltain reservin erikoisjoukkojen käyttämä kahden toimintavaihtoehdon suunnittelumalli (engl. two course of action planning) osana Special Operations Command Europe (SOCEUR)-erikoisjoukon MDMP-GMP -prosessia. MDMP tulee sanoista Military Decision Making Process ja GMP sanoista Guided Mission Planning. Yhdistämällä perinteinen suunnittelun ja päätöksenteon sykli tehtäväkohtaiseen suunnitteluun, pyrkivät SOCEUR-joukot tuomaan innovatiivisuutta ja nopeutta suunnittelu- ja päätöksentekoprosessiin.

Kahden toimintavaihtoehdon suunnittelu voi tapahtua esimerkiksi seuraavasti:

- Ensimmäisessä vaiheessa operaation johtaja antaa suunnitteluun osallistuville henkilöille tehtävän (1) jakaen suunnitteluorganisaation (2) kolmeen ryhmään: kahteen siniseen työryhmään, jotka suunnittelevat tehtävän eri reunaehtoihin perustuen sekä punaiseen työryhmään, joka tarkastelee tehtävää vihollisen näkökulmasta. Jakoon vaikuttavat osallistuvien henkilöiden asiantuntijuus sekä keskinäinen historia ja kokemustausta.

- Sinisille ryhmille operaation johtaja antaa reunaehdot sekä arviointikriteerit (3). Reunaehdot voivat liittyä esimerkiksi voimankäyttönohjeisiin, aseistukseen, käytettävissä oleviin siirtymämenetelmiin tai saatavilla olevaan tukeen. Tällä tavalla varmistetaan, että työryhmien tuotokset poikkeavat toisistaan. Arviointikriteerit taas määrittelevät mitä suunnitelmissa painotetaan. Arviointikriteerejä voivat olla toteuttamiskelpoisuus, tappionsietokyky, kyky säilyttää aloite sekä yllätyksellisyys.

- Seuraavassa vaiheessa (5) työryhmät suunnittelevat ja esittelevät taisteluaikutuksensa operaation johtajalle sekä toisilleen. Punaisen ryhmän opponoinnilla (4) pyritään paljastamaan suunnitelmien heikkoudet sekä mahdolliset sokeat pisteet tai ajatusharhat. Esitysten jälkeen jokaiselle annetaan mahdollisuus käyttää omaa puheenvuoroa ennen kuin operaation johtaja valitsee suunnitel-

NYKYAIKAISESSA SODANKÄYNNISSÄ TIEDON MÄÄRÄ ON VALTAVA EIKÄ YKSI IHMINEN PYSTY SITÄ KAIKKEA SISÄISTÄMÄÄN. PÄÄTÖKSENTEON NOPEUS ON RATKaiseva. JOS KAIKKI PÄÄTÖKSET TÄYTYY HYVÄKSYTTÄÄ KOMENTAJALLA, HIDASTUU PÄÄTÖKSENTEKO JA ALOITE- JA REAGINTIKYKY HEIKKENEVÄT.

man, jonka perusteella yksityiskohtainen suunnitelma laaditaan.

Lopullisessa suunnitelmassa otetaan toiselta siniseltä ryhmältä saadut toteuttamiskelpoiset ideat. Ideaalitulanteessa arviointikriteerit ja kokonaisarvio operaation kytkeytymisestä kokonaisuuteen määrittelevän sen, mikä suunnitelma valikoituu operaation perustukseksi.

Edellä kuvatussa esimerkissä kahden toimintavaihtoehdon malli ei ole pelkästään tekninen menetelmä, vaan se on myös organisaationäkemyksellinen tapa lisätä yksilöiden sitoutumista tukien samalla innovatiivista ajattelua. Kun suunnitteluprosessi perustuu useiden vaihtoehtojen tarkasteluun, kriittiseen vuoropuheluun ja asiantuntijuuden hyödyntämiseen, syntyy suunnitelmia, jotka ovat paitsi toteuttamiskelpoisia myös innovatiivisia ja eri näkökulmat huomioon ottavia.

Isommissa yhteisoperaatioissa suunnitteluryhmä(t) voidaan koota eri aselajien edustajista. Samalla arviointikriteerit ja reunaehdot muuttuvat. Reunaehdot ja arviointikriteerit ei kuitenkaan saa olla liika, jotta suunnittelu pysyy tehokkaana ja innovatiivisena.

Edellä kuvatun suunnitteluprosessin ja Laloux'n kuvaaman strukturoidun neuvonantoprosessin välillä on löydettävissä yhtäläisyyksiä. Molemmissa prosesseissa päätöksenteko on prosessiohjattua. Prosessissa päätöksentekijä – henkilö tai ryhmä – kantaa vastuun päätöksestä, mutta ennen päätöksen tekemistä tulee päätöksentekijän hakea neuvoa kahdelta taholta: niiltä, joilla on asiantuntemusta aiheesta ja niiltä, joita päätös koskee. Tavoitteena ei ole saavuttaa konsensusta tai pyytää lupaa, vaan varmistaa, että päätös on mahdollisimman hyvin informoitu ja että sen vaikutukset on harkittu laajasti.

Laloux'n mukaan tällainen lähestymistapa tukee luovaa ongelmanratkaisua sitouttaen yksilöt

yhteiseen päämäärään. Prosessi ja pyrkimys parhaimpaan mahdolliseen lopputulokseen mahdollistavat sen, että toimivin ratkaisu löydetään. Toimimukseen halutulla tavalla edellyttää neuvonantoprosessi avoimuutta, luottamusta ja kykyä käydä rakentavaa vuoropuhelua. Samoja ominaisuuksia, jotka ovat keskeisiä myös dynaamisessa operaatio-suunnittelussa.

Voisiko sotilasorganisaatio muuttua?

Sotilasorganisaatiossa muutos voi tuntua isolta. Tämä ei ole vain kulttuurinen haaste, vaan liittyy syvään juurtuneisiin käsityksiin vastuusta, kontrollista ja johtajuudesta. Fakta on kuitenkin se, että yksi ihminen ei kykene sisäistämään tehokkaasti kaikkea tietoa nykyaikaisessa sodankäynnissä, jossa tiedon määrä on valtava ja päätöksenteon nopeus ratkaiseva. Jos kaikki päätökset täytyy hyväksyttää komentajalla, hidastuu päätöksenteko, jolloin myös aloite- ja reagoitukyky heikkenevät.

Siirtyminen dynaamiseen suunnitteluprosessiin ei tarkoita komentajakeskeisyydestä luopumista, mutta edellyttää sen kriittistä uudelleentarkastelua. Dynaamisessa operaatiosuunnittelussa komentaja ei johda yksityiskohtia, vaan luo edellytykset onnistuneelle suunnittelulle. Komentajasta tulee suunnittelun arkkitehti, jonka tehtävä on määritellä puitteet, joissa operaatiosuunnitteluryhmä kykenee toimimaan autonomisesti. Komentajan tehtävä on varmistaa, että suunnitteluun osallistuvilla henkilöillä on riittävä asiantuntijuus ja että he ovat tehtävään sopivia.

Tämän lisäksi organisaation tulisi yhteisesti pyrkiä luomaan päätöksentekokulttuuri, joka tukee avointa vuoropuhelua ja jossa virheet tukevat seuraavan operaation onnistumista. Kun operatiivinen suunnittelu hajautetaan, jää komentajan tehtäväksi arvioida yhteisvaikutuksia vapauttaen

samalla resursseja tarkastella pitkän aikavälin seurauksia sekä kokonaisuutta laajemmin operaatiotaidollisesta tai strategisesta näkökulmasta.

Hajautettu organisaatorakenne ei kuitenkaan ole pelkkä rakenteellinen ratkaisu, vaan se edellyttää myös ajatuksellista muutosta. Lalouxin mukaan tämä on psykologinen prosessi, joka vaatii totuttelua. Käytännössä tämä tapahtuu kouluttamisen ja harjoittelun kautta. Lisäksi se vaatii yksilöiden riittävää tietoisuutta sekä itsestään että osana laajempaa kokonaisuutta. Tämä ei synny itsestään, vaan vaatii organisaation määrätietoista työstämistä.

Tämä voisi toimia meillä

Edellytykset sisällyttää dynaaminen operaatiosuunnittelu osaksi suomalaista sotataittoa ovat hyvät. Tätä puoltavat upseeriston korkea koulutustaso sekä monitieteellinen tausta. Jotta dynaaminen operaatiosuunnittelu voisi muodostaa osan tulevaisuuden keinovalikoimaa, olisi sitä harjoiteltava enemmän.

Yksi vaihtoehto menetelmien tuntemuksen lisäämiseksi olisi sisällyttää ne osaksi sotatieteellistä opetusta. Maisterivaiheessa fokus voisi olla teoriakoulutuksessa, jossa luotaisiin ymmärrys siitä mitä dynaaminen operaatiosuunnittelu vaatii organisaatiolta. Esiupseeri- ja yleisesikuntaupseerikursseilla taas dynaamista operaatiosuunnittelua voitaisiin harjoitella osana operaatiotaidollista opetusta.

Operaatioturvallisuus ja aikakriittisyys eivät mahdollista sitä, että kyseistä toimintamallia harjoitellaan tositilanteessa. Suurin osa on varmasti joskus osallistunut työpajaan tai vastaavaan suunnittelutilaisuuteen, jonka lopputuotos on ollut keskinkertainen. Tämä ei tarkoita sitä, että menetelmässä olisi mitään vikaa, vaan sitä, että fokus on ollut menetelmässä tai sen opettelussa lopputuotteen sijaan. Mitä laajempi menetelmävalikoima upseeristolla on, sitä todennäköisemmin suunnitteluprosessiksi valikoituu sellainen menetelmä, joka tukee operaation tavoitteita kasvaneen tempon ja yllätyksellisyyden ansiosta. ■

Classified communication. Secured.

Using Sectra Communications' proven technology and future-proof secure mobile devices and network equipment, defense organizations and military units can confidently and securely share information that is classified—up to and including the TOP SECRET classification level.

Learn more about Sectra Tiger/S and our other approved products used by defense organizations, NATO and the EU.

SECTRA

communications.sectra.com

TIEDE JA ASE

SUOMEN SOTATIETEELLISEN SEURAN
VUOSIJULKAISU N:o 1

OTAVA

TIEDE JA ASE

SUOMEN SOTATIETEELLISEN SEURAN
VUOSIJULKAISU N:o 82

2024

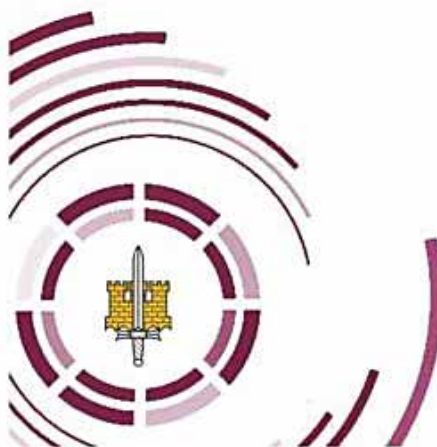
TIEDE JA ASE

JUHLAKIRJA
2017

THE FINNISH SOCIETY OF MILITARY SCIENCES
NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY

JOURNAL OF MILITARY STUDIES

TEKSTI ILKKA IKONEN

Everstiluutnantti, sotatieteiden tohtori, diplomi-insinööri.
Uudenmaan aluetoimiston päällikkö, Kaartin jääkärirykmentti

Suomalaisia sotatieteellisiä julkaisuja

Suomessa kaksi merkittävintä sotatieteellistä julkaisua ovat **Tiede ja Ase** sekä **Journal of Military Studies**. Nämä ovat erinomaisia julkaisualustoja sekä kirjoittajille että laajalle lukijakunnalle.

Suomen Sotatieteellinen Seura on suomalainen tiedeseura, joka on sotatieteellisen tutkimuksen suorittaneiden ja sotatieteitä harrastavien upseerien ja muiden sotatieteitä tutkivien tieteellinen yhdistys. Seura täytti vuonna 2025 komeat 98 vuotta. Seuran perustivat Sotakorkeakoulun kolmen ensimmäisen kurssin oppilaat 7. helmikuuta 1927 nimellä Sotakorkeakoulun upseerikerho. Nimi muutettiin kuitenkin jo parin vuoden kuluttua nykyiseksi.

Seuran ensimmäinen vuosikokous järjestettiin vuonna 1930. Ensimmäinen vuosijulkaisu, sotamarsalkka **Mannerheimille** omistettu *Tiede ja Ase* nro 1, ilmestyi vuonna 1933. Seuran viimeisin vuosikirja, järjestysnumeroltaan 82, vuodelta 2024 ilmestyi alkuvuodesta 2025.

Seuran vuosikirja on ollut jo pitkään vertaisarvioitu tieteellinen julkaisu, joka tunnustetaan myös akateemisessa maailmassa. Julkaisun pääasiallinen kieli on suomi, mutta julkaisussa on ol-

lut myös ruotsin- tai englanninkielisiä tutkimusartikkeleita.

Tällä hetkellä julkaisun päätoimittajana toimii sotatieteiden tohtori, insinööriereverstiluutnantti (res) **Esa Lappi**. Suomen Sotatieteellinen Seura julkaisee yhdessä Maanpuolustuskorkeakoulun kanssa myös toista vertaisarvioitua tieteellistä julkaisua, joka on *Journal of Military Studies* (JMS). Julkaisun vastuu ja kokoaminen siirrettiin Suomen Sotatieteelliselle Seuralle vuonna 2020. Julkaisun artikkelit ovat englanninkielisiä. JMS:n päätoimittajana toimii tällä hetkellä filosofian tohtori, insinöörikapteeni **Juha-Pekka Nikkarila**.

Huhtikuussa 2025 Suomen Sotatieteellisen Seuran sääntömääräisessä kevätkokouksessa julkaistiin vuoden 2024 parhaat artikkelit *Tiede ja Ase*ssa sekä *Journal of Military Studies* julkaisussa.

Tiede ja Ase -lehden vuoden 2024 parhaaksi artikkeliksi valikoitui komentajakapteeni **Petteri Blomvallin** artikkeli ”Muotoiluajattelu – operaatiotaidon fasilitoinnin metodologia”.

Journal of Military Studiesin parhaaksi artikkeleiksi valikoitui komentajakapteeni Petteri Blomvallin ja komentaja **Mikko Hirven** artikkeli ”A dynamic and decentralised headquarters to thrive in uncertainty”.

Tiede ja Ase – katsauksia ja artikkeleita

Vuoden 2024 Tiede ja Ase oli edellisten vuosien tapaan jaettu kahteen osaan. Julkaisussa oli tieteellisten artikkelien lisäksi katsauksia, joiden tarkoituksena on alun perin ollut vähentää ihmisten kynnystä kirjoittamiseen.

Katsauksilta ei odoteta samoja tieteellisiä kriteereitä kuin perinteisiltä artikkeleilta. Katsauksilta ei vaadita tieteellistä uutuutta, vaan katsaukset valitaan journalistisin perustein, kiinnostavuuden perusteella. Niissä voidaan myös artikkeleja vapaammin käydä sotatieteellistä keskustelua ja esittää omia perusteltuja näkemyksiä.

Artikkelit taas käyvät läpi tieteellisen vertaisarviointimenettelyn (peer review), jossa vähintään kaksi arvioijaa käy läpi ja arvioi artikkelin sekä antaa siitä kirjoittajille palautetta. Artikkelien arvioinnissa ovat käytössä normaalit tieteellisen artikkelin kriteerit, kuten uusi tieto (kontribuutio), lähteiden käyttö ja tekstin luettavuus. Vuoden 2024 Tiede ja Aseessa on kolme katsausta ja yhdeksän artikkelia. Yksi artikkelista on ruotsinkielinen muiden artikkelien ja kausosten ollessa suomenkielisiä.

Komentajakapteeni Petteri Blomvall käsittelee Tiede ja Aseen vuoden artikkelissaan muotoiluajattelua operaatiotaidon fasilitoinnin metodologiana. Artikkelin kuvaa uutta tapaa ymmärtää suunnitteluprosessin metodologia osana operaatiotaitoa. Suunnitteluprosessi on paradigma, joka pyrkii luomaan tai suunnittelemaan uusia ratkaisuja ja rakennelmia. Sotilaallisessa kontekstissa tätä voidaan ymmärtää metodologiana, joka helpottaa operatiivista ajattelua ja päätöksentekoa.

Artikkelissa ehdotetaan, että suunnitteluprosessin periaatteita tulisi soveltaa toimintaympäristön systeemiin ominaisuuksiin. Monialainen yhteiskehittäminen ja erilaiset viestintämenetelmät tulisi ottaa käyttöön kaikissa konfliktikonteksteissa innovaatioiden ja luovuuden edistämiseksi sekä päätösten ja viestinnän laadun parantamiseksi. Blomvallin mukaan uusissa ja yllättävissä tilanteissa tai kun pyritään yllättämään vihollinen, tulisi korostaa kriittisen reflektiivisyyden ja tilanteen erityisyyden lähestymistapaa.

Artikkeli tarjoaa uuden tulokulman operaatiotaitoon ja herättelee kokeneitakin operaattikkoja pohdimaan suunnitteluprosessien olemusta ja kehittämistä.

Ukrainan sota ja tykistön käyttö puhuttaa

Ukrainan sodan alkamisesta lähtien on julkisuudessa keskusteltu tykistön käytöstä Ukrainassa ja oleellinen osa käyttöä on ollut ampumatarvikeproblematiikka. Professori **Juha-Matti Lehtosen**, lippueamiraali **Jukka Anteroisen**, everstiluutnantti **Ilkka Ikonen** ja valtiotieteiden ylioppilas **Rebekka Marttilan** artikkeli ”Puolustusmateriaalituotannon kasvattamisen kysymykset – tarkastelussa 155 mm ampumatarvike” antaa perusteellisen katsauksen tähän kysymykseen.

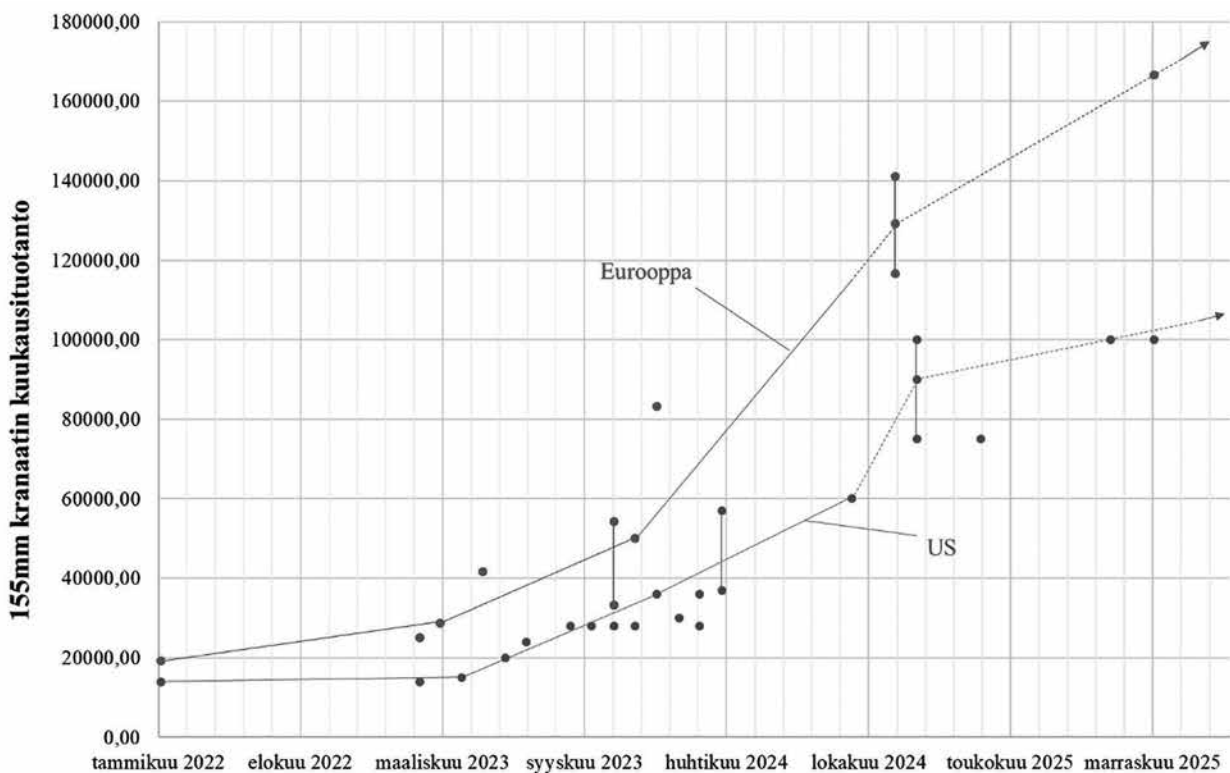
Artikkelissa käsitellään 155 mm ampumatarviketuotannon kehitystä Euroopassa ja Yhdysvalloissa vuodesta 2022 alkaen, sekä toimenpiteitä ja haasteita tuotannon kasvattamisen suhteen. Ukrainan sodasta on puhuttu kulutussodankäyntinä, jossa oleellinen osa on käytettävissä olevat ampumatarvikemäärät sekä ampumatarviketuotanto, joihin artikkeli tarjoaa näkökantoja ja vastauksia.

Nico Lamminparras käsittelee artikkelissaan ”Blodig flyter Dnjestr” vuoden 1992 sodan ja sen jälkeisen 30 vuoden diskurssia Moldovan ja Transnistrian välillä. Aihe on edelleen ajankohtainen ja antaa käsitystä konfliktista, johon Venäjä on myös osallisena.

Toisessa suomenkielisessä artikkelissa ”Rauhan rakentaja, asevoimien modernisoija” Lamminparras käy läpi Tadžikistanin ja Venäjän kahdenkeskistä sotilas yhteistyötä.

Professori **Marko Höyhty** käsittelee teknisessä katsauksessaan ”Satelliittiteknologian merkitys sotilastoiminnassa: Tulevaisuuden ennakkointia vuoteen 2035 asti” avaruusteknologian merkitystä nykyaikaisessa sodankäynnissä. Kirjoitus vetää yhteen alan historiallisen kehityksen, nykypäivän ja lähitulevaisuuden kehitystrendit.

Juha-Pekka Nikkarila käsittelee katsauksessaan ”Kvanttisensoriteknologian sotilaallinen käyttö” kvantti-inertiasensoreihin pohjautuvan paikannus-, navigointi- ja ajanmääritysteknologian (Positioning, Navigation, Timing, PNT) vaikutuksia sodankäynnin eri osa-alueilla. Tutkimus korostaa, että kvanttitekologian kehityksessä on huomattavia haasteita, kuten antureiden suuri koko, korkea hinta ja tehonkulutus. Lisäksi teknologian häiriöherkkyy-

155 mm kranaattituotannon kehitys USA:ssa ja EU:ssa.

Lähde: Lehtonen ym., 2025. Puolustusmateriaalituotannon kasvattamisen kysymykset – tarkastelussa 155 mm ampumatarvike. Tiede ja Ase 2024; 82: 102–130.

sähkö- ja magneettikentille sekä akustisille aalloille on merkittävä rajoite, jota voidaan kuitenkin vähentää suunnitteluratkaisuilla

Journal of Military Studies

Journal of Military Studies julkaisi vuonna 2024 yhdeksän artikkelia. Kirjoittajista tai kirjoittajaryhmistä viisi oli ulkomaalaisia ja neljä suomalaisia.

Komentajakapteeni Blomvallin ja komentaja Hirven vuoden JMS-julkaisu on innovatiivinen ja käytännönläheinen kirjoitus, jonka aihe kuuluu aivan sotataidon ytimeen. Venäjän ja Ukrainan konflikti korostaa keskitettyjen esikuntien haavoittuvuutta ja tarvetta reagoida nopeasti muuttuvaan ympäristöön. Dynamic Headquarters Structure (DHS) -malli soveltaa systeemiajattelua muodostaa uuden mahdollisen tavan esikunnan muodostamiseksi.

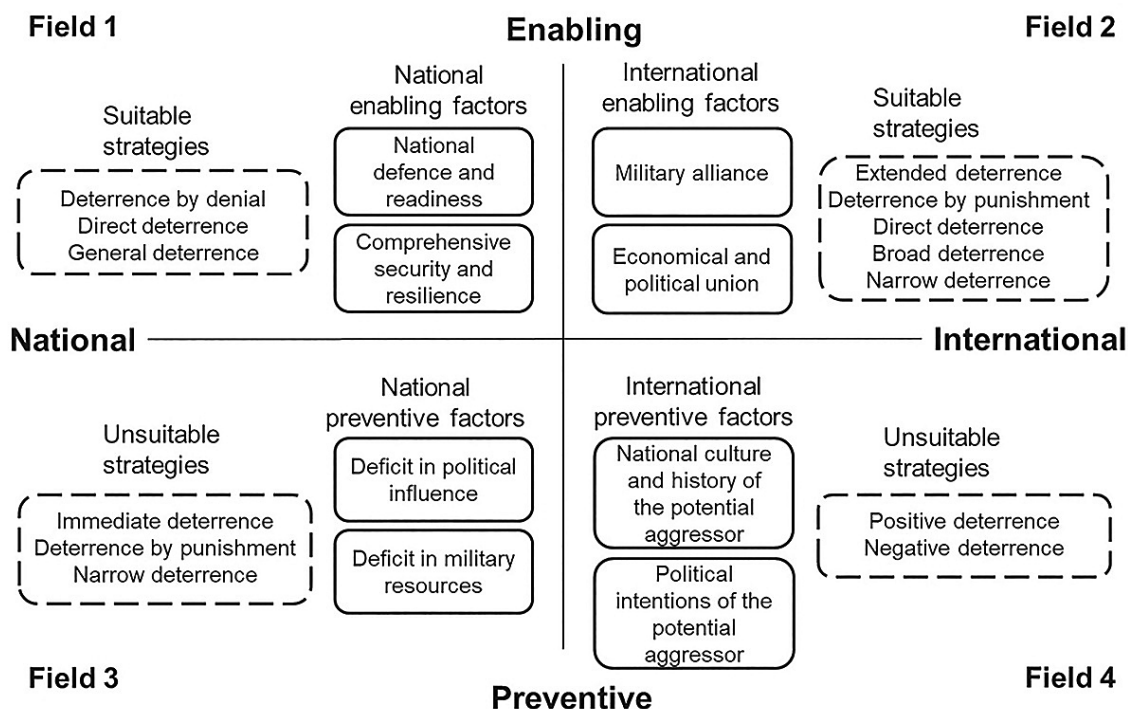
Mallin ehdoton vahvuus on sen käytännön sovellettavuus, ja sitä on jo kokeiltu Rajavartiolaitoksen sotaharjoituksissa. Mallin ytimessä ovat itse-

näiseen toimintaan ja redundantisti toistensa toimintoja tekemään kykenevät solut (osastot). Esitetyn toimintatapa mahdollistaa hajautetun päätöksenteon, verkostoitumisen ja kyvyn reagoida nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Lisäksi esitetyn toimintatavan avulla esikunnan taistelunkestävyyttä voitaisiin parantaa.

Artikkeli haastaa Naton ja Puolustusvoimien perinteiset esikuntamallit. Kirjoitus korostaa pohjoismaisen johtamiskulttuurin etuja, kuten matalaa hierarkiaa ja vahvaa luottamusta. Blomvallin ja Hirven monitieteinen tutkimus on akateemisesti laadukas ja se tuo tieteellisesti uuden kokonaisuuden sotatieteelliseen keskusteluun.

Suomen liittyttyä Natoon 4.4.2023 alkoi keskustelu julkisuudesta deterrenssistä, josta voidaan käyttää myös tilanteen mukaan suomalaisia käsitteitä pelote ja tai pidäke.

Everstiluutnantti **Maria Keinonen** tutkii käsitettä artikkelissaan ”Deterrence strategies for a small state: Analysis and survey”. Artikkelin empiria

Sopivat ja sopimattomat deterenssisstrategiat pienelle valtiolle, sekä mahdollistavat ja ehkäisevät tekijät.
 Lähde: Keinonen, M., 2024. Deterrence strategies for a small state: Analysis and survey.
 Journal of Military Studies 2024; 13(1): 67–77.

koostuu yleisesikuntaupseerikurssille suunnatusta kyselystä, johon vastasi 62 kurssin oppilasta.

Artikkeli tunnistaa ja luokittelee yhteensä kymmenen erilaista deterenssisstrategiaa, jotka on kuvattu artikkelissa. Tutkimuksen keskeinen havainto on, että jos pienellä valtiolla on uskottava kyky puolustaa omaa aluettaan ja valtiolla on kestävä yhteiskunta (resilienssi), niin hyökkäyksen vaikutusten minimointiin tähtäävät deterenssit ovat kaikkein sopivimpia vaihtoehtoja deterenssisstrategian valinnan kannalta. Artikkeli antaa hyvän käsitteellisen pohjan Suomessa ja myös kansainvälisesti käytävälle deterenssikeskustelulle.

Helmikuussa 2022 alkanut Venäjän hyökkäys Ukrainassa ja sodankäynnin kehittyminen ovat nostaneet droonit osaksi nykyaikaista taistelulenttää. Esimerkiksi Ukraina on sodan aikana kehittänyt kymmeniä erilaisia drooneja puolustuksensa tueksi. Kreikan asevoimien tutkija **George Koukoudakis** käsittelee artikkelissaan “Drones’ contribution to the transformation of contemporary warfare” droonien ajankohtaista merkitystä.

Tutkimuksen mukaan miehittämättömien ilma-alusten (UAV) käyttöönotto nykyajan taistelu-

kentillä on mullistava muutos sodankäynnissä. Ne ovat osoittaneet tehokkuutensa käytännössä tehokkaiksi aseiksi, mutta eivät kuitenkaan ole olleet taistelulentän ratkaisevia asejärjestelmiä. Aika näyttää pystyykö niiden jatkokehitys teknologisesti ja sotataidollisesti mullistamaan sodankäynnin.

Lisää sotatieteellistä kirjoittamista

Tämän artikkelin tarkoituksena oli nostaa suuren yleisön tietoisuuteen edellä mainitut kaksi suomalaista sotatieteellistä julkaisua. Julkaisuista nostettiin muutamia julkaisujen artikkeleita sekä annettiin lukijoille käsitys siitä, kuinka monipuolista ja ajankohtaista tieteellistä tietoa meillä on Suomessa saataville sotatieteiden saralta, osa jopa äidinkielenlämme.

Kaikkia julkaisujen artikkeleita ei tilarajoitteen takia pystytty käsittelemään tässä kirjoituksessa, mutta toivottavasti usea *Sotilasajakauslehden* lukija löytää itsensä lukemasta jompaa kumpaa tai vaikka molempia julkaisuja. Toivottavaa olisi, jos jotkut lukijoista jopa innostuisivat kirjoittamaan näihin julkaisuihin. ■

Joulutervehdys Puolustusvoimille

Valmistamme korkealaatuisia Botnia-sisustuspaneeleja
www.botniapanel.fi

P. Rotola-Pukkila Oy

61800 Kauhajoki

Puh. (06) 230 1000

Sähköposti: info@botniapanel.fi

FORCIT
D E F E N C E

www.forcit.fi

Pärmin pirut

TEKSTI OHTO MANNINEN

Jatkosodan alkuvaiheessa heräsi ajatus ottaa lisämiehistön saamiseksi riveihin rangaistusvankeja ja ”poliittisia” turvasäiliöläisiä. Näistä koottu pataljoona sai neuvostojoukoissa palvelleilta suomalaisilta nimityksen ”Pärmin pirut”

JATKOSODAN ALKAESSA 1941 Suomen kansa oli sangen yksimielinen. Vain kiivaimmat kommunistit jäivät palvelukseen saapumatta. Vähitellen otettiin turvasäiliöön joukko valtiolle vaarallisiksi katsottuja. Kesän kuluessa vangittiin 483 tällaista henkilöä. Elokuun lopulla syntyi siis ajatus sotilaskarkureiden ja turvasäiliöön otettujen vallankumouksellisten otamisesta sotaan.

Kun jatkosodan hyökkäysvaiheen tappiot kesällä 1941 olivat raskaat, esitti Yleisesikunnan päällikkö, kenraaliluutnantti **Edvard Hanell** 28.8. Kotijoukkosen Esikunnalle, että olisi kiireellisesti perustettava pataljoona vielä tuomitsematta olevista sotilaskarkureista. Se koottaisiin Riihimäelle. Johtoon tulisivat majuri **Nikke Pärmi** ja kapteeni **Arno Kartano**. Nimeksi esitettiin ”Osasto Pärmi”.

Laskelmien mukaan Pelsosta saataisiin noin 470 sotilasta ja Köyliöstä kymmenkunta. Seuraavana päivänä arvioitiin, että turvasäiliöläisistä (425) kelpaisi 288. Erityisesti muistutettiin, että Neuvosto-Venäjällä punaupseerikoulutuksen saaneita (25) ei otettaisi. Rikoksista tuomittuja voitaisiin saada Pelsosta 347 ja Sukevalta noin 110.

Pidätetyille päätettiin antaa tilaisuus todistaa isänmaallisuutensa ja syyskuun alussa heistä 287 siirrettiin sotapalvelukseen.

EVERSTILUUTNANTTI NIKKE PÄRMI oli yksi tunnetuimpia Saksassa 1915–1918 koulutetuista jääkäreistä. Hänestä muistetaan sanavalmius ja sanasto, jossa

sivistyssanat vääntyivät vaikeamerkityksisiksi ja lähes tunnistamattomiksi. ”Monumendaalinen” Nikolai Pärmi oli syntynyt Alahärmässä vuonna 1887. Koulusivistyksenä oli vuoden verran kansakoulua, suutarinoppia ja rippikoulu. Saksan-matka alkoi 1916. Hän sanoi lähtiessään, että ”jos se on oikea sotakoulu, minä olen herra palatessani”.

Jääkärikoulutuksessa hänestä kirjoitettiin arvio: ”Kiivas. Erittäin sopiva rämäpäisiin yrityksiin. Jämerä mies. Liiaksi innostuva. Itsepäinen. Tarmokas. Hieman lyhytnäköinen päätöksissään.”

Suomeen Pärmi palasi jääkärien pääjoukon mukana helmikuussa 1918. Hän osallistui Lempäälän, Säämäen ja Viipurin taisteluihin. Jääkärijoukon vanhimman everstiluutnantti **Jernströmin** tehtävissä hän ylläpiti yhteyksiä aktivisteihin ja poliittikkoihin, muun muassa **Santeri Alkioon**. Sodan jälkeen Pärmi jäi armeijan palvelukseen. Hämeenlinnassa hän sai keskikoulun päästötodistuksen.

RINTAMALLE LÄHTIESSÄÄN Pärmi oli 55-vuotias, siis eläkeiässä. Ensikatselmuksessa 1941 majuri Pärmi asteli joukkonsa edessä ja kyseli miestensä taustasta. Kun eräs vastasi olleensa linnassa murhasta tuomittuna, Pärmi vastasi asiallisesti: ”Jaa, jaa, ammatimiehiä täällä tarvitaankin”.

Kun vapaaehtoisiksi ilmoittutuille kriminaalivangeille luvattiin sotapalveluksen jälkeen armahdus, pataljoonaan ilmoittautui noin 550 rangaistusvankia Sukevan ja Pelson vankiloista.

ERILLINEN PATALJOONA 21 (”Osasto Pärmi”) perustettiin elokuussa 1941 Riihimäellä ja sen komentajaksi määrättiin 28.8. majuri Pärmi apulaiskomentajanaan kapteeni Kartano. Pataljoonan muut upseerit olivat sotilaspoliisikoulutuksen saaneita. Er.P 21:n tunnusmerkkinä oli asepuvun hihaan ommeltu musta V-kirjain, jonka mukaan yksikkö sai kutsumanimen ”Musta nuoli”.

Kun myös poliittisten vankien joukossa olleet asekuntoiset miehet päätettiin komentaa rintamalle,

Everstiluutnantti Nikke Pärmä komentokorsu Sonnilan edessä syksyllä 1941.

yhteensä 289 turvasäilössä ollutta miestä keskitettiin Köyliön varavankilan kautta Riihimäen varuskuntaan, jossa heidät yhdessä noin 400 rangaistusvangin kanssa koottiin sotilasyksiköksi 3. syyskuuta 1941. Joukossa olleet 25 entistä punaupseeria ja vaarallisimpina pidettyä kommunistia siirrettiin kuitenkin Karjalan kannakselle linnoitustöihin. Turvasäilöläisistä kolme karkasi jo lähtiessä Köyliössä. Riihimäellä riveistä poistui vielä kuusi, joukossa muun muassa tuleva sisäministeri **Yrjö Leino**.

Suurimmalla osalla poliittisista vangeista ei ollut muuta kuin Riihimäellä saatu lyhyt sotilaskoulutus, koska he eivät kansalaisluottamuksen menettettään olleet suorittaneet varusmiespalvelusta. Joukossa oli muutamia Espanjan sisällissodan vapaaehtoisia sekä Neuvostoliitossa sotilaskoulutuksen saaneita.

9. SYYSKUUTA Er.P 21 lähetettiin Itä-Karjalan rintamalle. Junamatkan aikana SKP:n johtoon kuulunut **Nestori Nurminen** määräsi turvasäilöläisten joukkueenjohdajaksi **Jorma Johteisen**. Matkalla keskusteltiin myös mahdollisesta siirtymisestä Neuvostoliiton puolelle. Mieliapiteiden jakautumisesta huolimatta SKP:n keskuskomitean jäsenet **Aaro Uusitalo** ja **Väinö Laitinen** ryhtyivät levittämään sanaa loikkauksesta.

Osasto saapui 13.9. Suojolle ja siirrettiin etulinjaan Munjärvelle, jossa se otti rintamavastuun JP 7:ltä Vuohjärven Olkkoilassa. Heti ensimmäisenä yönä venäläiset aloittivat Er.P 21:n aseisiin kiivaan tykistötulituksen, jolloin Johteinen antoi käskyn siirtyä puna-armeijan puolelle ja juoksi itse kranaattikeskityksessä rintamalinjan yli. Myös upseerien ampumista ehdotettiin, mutta Väinö Laitinen kielsi suunnitelman.

Alistus Ryhmä Oinoselle purettiin Hirvaksen valtauksen jälkeen, ja JR 26 palasi oman divisioonansa johtoon. 21.10. Juustjärvellä liitettiin rykmenttiin Erillinen pataljoona 21 sen III Pataljoonaksi (6.12. asti).

Er.P 21 osallistui taisteluihin Vuohjärvellä, Onkamusjärvellä, Vansjärvellä, Salmissa, Lintujärvellä, Porajärvellä, Pälkjärvellä, Semsjärvellä, Kumsassa, Plakkovaaralla, Ahvenjärvellä ja Tshopinassa.

OSASTOA KÄYTETTIIN usein paikoissa, joissa muut pataljoonat olivat epäonnistuneet, kuten muun muassa Sems-

järven ja Kumsan kylien valtauksessa. Rykmenttien ja divisioonien komentajat laittoivat pataljoonan toistuvasti lähes mahdottomiin paikkoihin ja osasto joutui hyökkäämään ilman tulitukea jopa jokien yli vihollisen linnoitettuihin aseisiin. Sotamarsalkka **Mannerheim** lähetti pataljoonalle kiitos- ja tunnustussähkeen 3. 11.

Osaston tärkeimpänä voittona pidetään Kumsan valtausta yllätyshyökkäyksellä. Omat joukot eivät ehtineet valmistella edes kranaatinheittämiä Pärmin määrätessä joukkonsa liikkeelle. Kumsa vallattiin 40 minuutissa.

LOIKKAREITA OLI kuitenkin liikaa. Syyskuun 19. päivään mennessä 53 turvasäilöläistä oli loikannut neuvostopuolelle; lisäksi viisi oli kaatunut ja 16 haavoittunut. Jäljelle jääneet vedettiin pois etulinjasta, ja heistä muodostettiin Arvo Kartanon komentama Erillinen työkomppania, joka sijoitettiin aluksi Kangasjärvelle ja tammikuusta 1942 lähtien Säämäjärvelle.

Venäläisten puolelle jääneistä/jättäytyneistä koulutettiin Neuvostoliitossa desantteja, GRU:n tiedustelijoita tai Kominternin virkailijoita. Osa palasi desantteina Suomeen.

PÄÄOSAAN MIEHISTÄÄN Majuri Pärmä oli kuitenkin tyytyväinen, joita hän piti erinomaisena taistelija-aineksena. Raportissaan Pärmä totesi, että miehet olivat olleet sopimattomia rauhanajan järjestyneisiin varuskuntaoloihin, mutta rintamalla he osoittivat erinomaista kuntoa.

Puna-armeijassa majuri **Valter Vallin** komentaman puna-armeijan jalkaväkirykmentti 126:n karjalaiset ja inkeriläiset sotilaat puolestaan pataljoonaa ”Pärmin piruiksi”. ■

Juha-Antero Puistola
Komentaja (evp)

Ihminen – kaikkien aikojen sotakone

Aina välillä mieleeni palaa Seppo Kankaan täydellinen artikkeli, joka kuvasi ihmistä kaikkien aikojen sotakoneena. Kehotan edelleen tarttumaan tuohon helmeen, joten en toista sen sanomaa, vaan käytän muistoa lähtökohtana.

Sota on ihmisten välistä väkivaltaista vuorovaikutusta, jota ei voi ennustaa pelkillä numeroilla tai voimasuhteilla. Mukaan tulevat muuttujat, joita ei voi laskea: tahto, sattuma, ja inhimillinen sitkeys.

Köyhällä tai huonosti varustetulla armeijalla on taipumus painottaa tahtoa, kun muuta ei ole. Mutta jossain vaiheessa on myönnettävä, ettei vihollisen tankki pysähdy pelkällä ajatuksella – tahto on parhaimmillaan, kun sen rinnalla on välineet.

Jos Ukrainan sota olisi vain tahtojen taisto, venäläiset olisi jo työnnetty takaisin lähtöasemiinsa. Mutta sota ei ole ”jos”-lause, vaan kulutusta: jokainen pidetty, valloitettu tai vapautettu neliökilometri vaatii junavaunulasteittain ampumatarvikkeita, polttoainetta, ruokaa, vettä ja nuoria miehiä. Näissä Venäjällä on suurempi tynnyri.

Ukraina nojaa siihen, että kansalaisten tahto pysyy ja liittolaisten tuki säilyy. Ensimmäisestä olen luottavainen – jälkimmäisestä en.

Ennemmin tai myöhemmin joku yrittää vetää hatusta rauhan meidän ajaksemme. Rauhaa ei kuitenkaan pidä rakentaa seuraavan sodan odotusaulaksi. Ukrai-

na tarvitsee tukea sellaiseen loppuasetelmaan, jonka se itse voi hyväksyä. Sen jälkeen edessä on kokonaisen eurooppalaisen valtion jälleenrakentaminen.

Ymmärrän, että yritykset ja yksittäiset kansalaiset odottavat, milloin Venäjän markkinat avautuvat jälleen. Mutta nuolaiseminen on tässä vaiheessa aikaista. Sodanjälkeisen Venäjän luottoluokitus ei muutu vuosiin sellaiseksi, että kultaryntäys kannattaisi – eikä ole mitään takeita, että valtion hallinto muuttuisi liberaalin oikeusvaltion perikuvaksi. Mahdollista se on, mutta todennäköisyys on pieni. Asteroidi-esimerkissä sentään auttaa se, että kun aikajanaa venytetään tarpeeksi, osumavarmuus nousee sataan prosenttiin.

Tätä kirjoitettaessa (marraskuu 2025) Ukrainan yllä kohoaa alkaneen talven kolmen huipun riskivuori:

1. Venäjä kiihdyttää iskutahtiaan,
2. Ukrainan rahoitus horjuu, ja
3. Lännen poliittinen tahto näyttää hiipuvan.

Se on yhdistelmä, joka vaatii kestävyyttä sekä rintamalta että meiltä liittolaisina.

Jos – ja toivon, että kun – kaikki menee puolustajan näkökulmasta hyvin, ensi keväänä Ukraina on hengästynyt huiput valloitettuaan. Mutta kevätaurinko näyttää silti hyökkääjän lyövän päätään johonkin, jota mikään teknologia ei ole onnistunut voitamaan: taistelutahtoiseen ja -kykyiseen ihmiseen, kaikkien aikojen sotakoneeseen. ■

Nokian paluu sotilaselektroniikkaan

– sanomalaitteesta visioon digitaalisesta alustasta

TEKSTI **JYRI KOSOLA**
Insinöörieversti (evp)

Suomalainen **Nokia** on jälleen puolustusteknologian eturintamassa. Yhtiön paluu sotilaselektroniikan pariin ei ole vain tekninen liike, vaan symbolinen jatkumo sen historialle.

Nokia nousi 1980-luvulla keskeiseksi toimittajaksi sanomalaitejärjestelmässä (SANLA), joka mullisti puolustusvoimien viestinnän. Nyt, yli kolmen vuosikymmenen jälkeen, Nokia rakentaa uuden vision: Enhanced Defence Connectivity Platform (EDCP) – digitaalisen selkärangan tulevaisuuden monialaisille operaatioille.

Menneisyys: Sanomalaite m/83

1970-luvun lopulla Pääesikunnan kenttätykistötoimisto havaitsi tarpeen automatisoida tulenjohtajien

viestiliikenne. Ulkomaisia prototyyppijä testattiin, mutta lopulta kotimainen Nokia nousi esiin. Vuonna 1983 hyväksyttiin **Sanomalaite m/83**, joka kasvoi nopeasti puolustusvoimien massamateriaaliksi.

Kenttäkokeet olivat värikkäitä: laitteita heitettiin lattialle, upotettiin saunan padasta avantoon ja jätettiin lumihankeen yöksi. Näistä syntyi legenda laitteen kestävydestä. SANLA-perhe laajeni PA-SANLA- ja KESANLA-versioihin, ja 1990-luvun alussa järjestelmästä tuli tuhansien laitteiden kokonaisuus, joka loi pohjaa myös kotimaisille IT- ja viestintäsovelluksille.

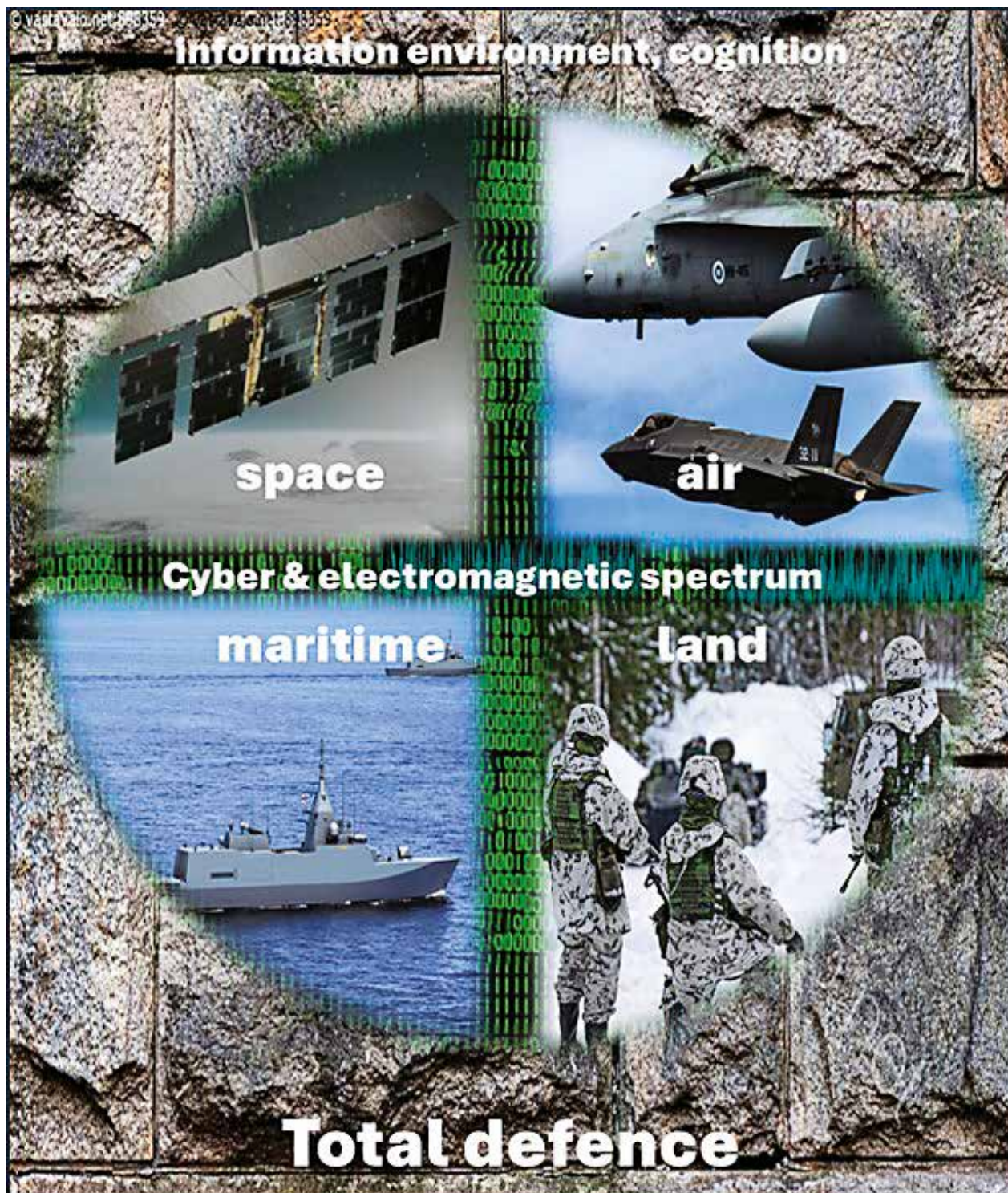
Maailma muuttuu Nokian ollessa poissa

Maailma on muuttunut radikaalisti Nokian poissaolon aikana sotilasmarkkinoilta: geopoliittinen ympäristö on monimutkaistunut, ja teknologia on siirtynyt analogisesta viestinnästä kohti hajautettua, sensoripohjaista ja tekoälyllä tuettua digitaalista taistelukenttää.

ENGINEERED FOR EXCELLENCE DEPLOYED WITH EASE

WWW.CONLOG.FI

Multidomain operatioissa (MDO) yhdistyvät maa-, meri-, ilma-, kyber- ja avaruusulottuvuudet. Teknologia on siirtynyt analogisesta verkosta 5G-taktiseen verkkoon.

Kylmästä rauhasta monialaisiin konflikteihin

Nokian aktiivisen sanomalaitekauden (1980–1990-luku) jälkeen maailma siirtyi hetkellisesti kylmän sodan jälkeiseen rauhan aikaan. Mutta 2000-luvun alusta lähtien asymmetriset konfliktit (Afganistan, Irak) korostivat liikkuvuutta ja tiedustelun merkitystä.

Kyberuhat nousivat keskiöön: valtiolliset ja ei-valtiolliset toimijat alkoivat käyttää digitaalisia keinoja lamauttamaan infrastruktuureja. Venäjän aggressio Ukrainassa (2014–2022) ja sen jälkeinen täysimittainen hyökkäys nostivat esiin tarpeen hajautetulle, resilientille viestintäinfrastruktuurille.

Naton ja EU:n strateginen painopiste siirtyi kohti monialaisia operaatioita (Multidomain Operations, MDO), joissa yhdistyvät maa-, meri-, ilma-, kyber- ja avaruusulottuvuudet. Teknologinen kehitys kulkee analogisesta 5G-taktiseen verkkoon

Nokian poissaolon aikana sotilasteknologia on kokenut useita murroksia

Viestintä ja verkot

Analogiset ja VHF/UHF-pohjaiset järjestelmät ovat väistyneet, samoin Naton EUROCOM-standardin mukaiset digitaaliset kenttäradiot. Tilalle ovat tulleet IP-pohjaiset, hajautetut verkot, joissa 5G ja satelliittiyhteydet mahdollistavat reaaliaikaisen tilannekuvan.

Verkkojen viipalointi (network slicing) mahdollistaa turvallisen ja priorisoidun tiedonsiirron eri käyttäjäryhmille – Nokia ja Telia toteuttivat maailman ensimmäisen 5G-viipalointikokeen puolustusvoimien kanssa.

Sensorit ja tiedustelu

Ubiikki sensorointi: jokainen laite toimii tiedustelualustana. Sensor-to-shooter -ketjut mahdollistavat nopean reagoinnin ja tulenkäytön. Tekoäly ja koneoppiminen tukevat tiedon fuusiota ja päätöksenteon automatisointia. Sähkömagneettinen spektri on muuttunut taistelukentäksi: viestintä voidaan havaita ja estää. Kyberpuolustus on noussut keskeiseksi osaksi järjestelmien suunnittelua

Strateginen muutos

Järjestelmätasoinen ajattelu; Nykyaikainen sotilasteknologia ei keskity yksittäisiin laitteisiin vaan järjestelmien ekosysteemeihin, EDCP toimii digitaalisen taistelukentän selkärankana, yhdistäen sensorit, komentojärjestelmät ja viestintäinfrastruktuurin. Siviili- ja sotilaskäyttö limittyvät: sama teknologia palvelee kriisinhallintaa, pelastustoimia ja kansallista puolustusta.

Innovaatioiden fasilitointi on osa strategiaa – järjestelmä ei vain palvele nykyhetkeä, vaan mahdollistaa tulevien ratkaisujen kehittämisen.

Nokian paluu oikeaan aikaan

Nokian paluu sotilasmarkkinoille tapahtuu hetkelä, jolloin digitaalinen ylivoima ratkaisee operatiivisen menestyksen. Yhtiön uusi visio Enhanced De-

EDCP:n keskeiset piirteet:

- Taistelukentän digitalisaation mahdollistaja
- Saumaton monialainen integraatio (MDO)
- Sensor-to-Shooter -linkitykset
- Hajautettu johtaminen ja ohjaus
- Resilientti infrastruktuuri ja kyberpuolustus
- Avaruuspohjaisten resurssien hyödyntäminen pitkän kantaman viestintään ja valvontaan

Nokia ei enää tarjoa vain laitteita – se rakentaa kokonaisvaltaista digitaalista taistelukenttää.

fence Connectivity Platform (EDCP) vastaa juuri niihin haasteisiin, jotka ovat syntyneet sen poissaolon aikana: monialaisuus, spektrin hallinta, kyberresilienssi ja sensorifuusio.

Nokia ei enää tarjoa vain laitteita – se rakentaa kokonaisvaltaista digitaalista taistelukenttää, jossa päätöksenteko, tiedustelu ja viestintä sulautuvat yhdeksi operatiiviseksi verkoksi.

Nokian uusi visio EDPC on vastaus modernin taistelukentän haasteisiin. Se pyrkii ratkaisemaan vuosikymmeniä jatkuneen yhteyksien puutteen, joka on hidastanut EU:n ja Naton digitaalista murrosta.

EDCP ei ole vain teknologiahanke, vaan ekosysteemi, joka yhdistää fyysiset ja virtuaali-

set toimintaympäristöt – merestä avaruuteen ja kyberistä kognitioon. 1980-luvulla Sanomalaite m/83 toi suomalaisen osaamisen kentälle. 1990-luvulla: SANLA-perheestä tuli Puolustusvoimien massamateriaalia. 2020-luku: EDCP rakentaa digitaalisen selkärangan monialaisille operaatioille.

Nokian paluu sotilaselektronikkaan on enemmän kuin uusi tuotejulkaisu. Se on jatkumo suomalaiselle insinööriosaisemiselle, joka yhdistää rohkeat kokeilut, teknologisen suvereniteetin ja geopolittisen merkityksen.

Sanomalaite loi perustan, EDCP vie sen uudelle tasolle – kohti päätöksenteon ylivoimaa tulevaisuuden taistelukentällä. ■

SOTILASAIKAKAUSLEHTI

Maamme johtavaa sotilasalan ammattilehteä julkaisee upseerien akavalainen ammattijärjestö, Upseeriliitto ry.

Puolustusvoimat suorittaa vuositason miljardeja hankintoja, joista päättävät suomalaiset upseerit ja valtionhallinnon virkamiehet. He lukevat Sotilasaikakauslehteä, sotilasalan johtavaa ammattilehteä.

Sotilasaikakauslehti käsittelee puolustusvoimien hankintoja, koulutusta, turvallisuuspolitiikkaa, strategiaa ja ajankohtaisia aiheita.

Varaamalla ilmoitustilaa varmistat yrityksesi näkymisen puolustusvoimien päättäjille.

Varmista näkyvyytesi puolustusvoimien päättäjille

e-mail juha.halminen@mediaosasto.fi
tel. +358 50 5922722

[www.
upseeriliitto.fi](http://www.upseeriliitto.fi)

Vierumäen mökkien kesän 2026 arvonnat

UPSEERILIITON VIERUMÄEN MÖKKIEN KESÄSEONGILLE ARVOTAAN MÖKKIEN VUOKRAAJAT. MAHDOLLISUUTEEN VUOKRATA MÖKKI VOI ILMOITTAUTUA 28.2.2026 MENNESSÄ LINKISTÄ:
https://www.lyyti.in/Vierumaen_kesa2026

Arvontaan voi ilmoittautua:

- yhdelle viikolle ja yhdelle viikonlopulle tai
- yhden viikon arvontaan tai
- yhden viikonlopun arvontaan.

TEE VAIN YKSI ILMOITTAUTUMINEN. Älä tee useita ilmoittautumisia, sillä huomioimme vain yhden ilmoittautumisen/ viikko ja yhden ilmoittautumisen/viikonloppu. Usealle ajankohdalle tehdyt ilmoittautumiset hidastavat arvontaa, jos joudumme tarkistamaan ilmoittautujilta mille ajankohdalle oli tarkoitus ilmoittautua.

Jos haluat muokata tekemääsi ilmoittautumista, voit tehdä sen ilmoittautumisen vahvistusviestissä olevan muokkaa-toiminnon kautta. Ilmoittautumislomakkeella on ”muuta huomioitavaa”-osio tarkennuksia varten.

ARVONTAVIIKOT VARATAAN JA LASKUTETAAN KOKONAISINA VIIKKOINA, VARAUSAIKAA EI VOI LYHENTÄÄ.

Huomioithan tämän jo ilmoittautuessasi. Kesäsesongin arvonta tehdään maanantaina 2.3.2026 ja arvonnassa voittaneille ilmoitetaan sähköpostitse viikon 10 aikana.

KOKONAISINA VIIKKOINA perjantaista perjantaihin arvotaan viikot ajalla 5.6. – 7.8.2026.

Ensimmäinen arvottava viikko on 5. – 12.6.2026 ja viimeinen arvottava viikko on 31.7. – 7.8.2026.

Arvonta-aikana mökki vuokrataan kokonaiseksi viikoksi ja vaihtopäivä on perjantai.

ARVOTTAVAT VIIKONLOPUT (perjantaista sunnuntaihin):

7.–9.8.2026, 14.–16.8.2026, 21.–23.8.2026 ja 28.–30.8.2026.

SAAPUMISPÄIVÄNÄ mökin avaimet saa kello 16.00 jälkeen ja

LÄHTÖPÄIVÄNÄ avaimet palautetaan kello 12.00 mennessä.

ILMOITTAUDU AJOISSA, ÄLÄ JÄTÄ VIIMEISEEN PÄIVÄÄN JA VIIMEISELLE MINUUTILLE!

Upseeriliiton jäsenenä käytössäsi ovat myös kaikki Akavan jäsenedut – käy tutustumassa

member+

*Lämmin kiitos kuluneesta
vuodesta Upseeriliiton
jäsenistölle!*

*Rauhallista Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta 2026!*

T. Loma-Konttaisen väki

Akava juhlistaa 75-vuotista toimintaansa

**Akavan puheenjohtaja Maria Löfgren käsitte-
li liittokokouspuheessaan Akavan toimintaa ja
historiaa. Akateemis-ammattilinen valtuuskun-
ta Akava perustettiin lähes 75 vuotta sitten, 14.
joulukuuta 1950. Akava perustettiin tilantee-
seen, jossa korkeakoulutettujen asema tarvitsi
puolustajansa.**

– Korkeakoulutetut ja korkeakouluopiskelijat tarvitsevat yhä puolestapuhujan, vaikka monessa suhteessa järjestöemme historian aikana on tapahtunut edistystä sekä työelämässä että yhteiskunnassa.

– Työtä riittää, ja juhlimme merkivuotamme työn merkeissä. Valmistelemme jäsenjärjestöjemme kanssa parhaillaan eduskuntavaalitavoitteita, joissa tuomme esityksiä kestävän kasvun saavuttamiseksi. Akavan hallitus hyväksyy tavoitteet alkuvuodesta 2026, kertoo Akavan puheenjohtaja **Maria Löfgren**.

– Meidän ratkaisumme perustuvat tänäänkin erityisesti osaamiseen, koulutukseen, tutkimukseen ja työelämän laatuun. Tavoitteenamme on osaamisyhteiskunta, jossa osaavat ja innovatiiviset ihmiset turvaavat työllään hyvinvoinnin jatkossakin, Löfgren jatkaa.

AKAVAN 75-VUOTISHISTORIEOS "Osaamisen ja vaikuttamisen voima" julkaistaan 11. joulukuuta. Historiateoksessa arvioidaan korkeakoulutettujen ja heidän perustamiensa yhteisöjen pitkää matkaa. Teos koostuu kolmesta osasta: **Sari Aalto** tarkastelee Akavaa koulutuspoliittisena toimijana, **Ilkka Levä** arvioi Akavaa yhteiskunnallisena vaikuttajana ja **Samu Nyström** Akavan järjestöllistä matkaa.

– Historiasta emme voi ennustaa tulevaisuutta, mutta voimme ottaa siitä oppia. Tätä samaa toivon maan nykyiseltä ja tulevalta hallitukselta. Tämä hallituskausi on tuonut useita heikennyksiä palkansaajien työehtoihin. Jatkamme tasapainottavien ratkaisuesitysten tekemistä ja yhteistyötä poliittisten päättäjien kanssa katsoen siihen, millaisen hallituskokoonpanon saamme seuraavien eduskuntavaalien jälkeen. Tavoitteemme on, että kestävä kasvua edistävät ratkaisumme saavat vastakaikua kaikissa puolueissa ja päätyvät uuden hallituksen ohjelmaan. Kaipaamme avointa, mutta asiallista keskustelua ja yhteistyötä yhteiskunnan kehittämisestä, Löfgren jatkaa.

– Olennaista on myös löytää toimivia keinoja, joilla korkeakoulutettujen ennätyskorkeaa työttömyyttä voidaan vähentää. Sekä yksilöille että yhteiskunnallemme on haitallista, että valtava määrä osaamista on hyödynnettömänä työmarkkinoiden ulkopuolella. Yritysten pitää uskaltaa investoida osaajiin ja niiden pitää uudistua sen sijaan, että vain odotetaan kasvun alkamista. Kun perusta on kunnossa, osaavat työntekijät luovat uusia innovaatioita ja edistävät kestävä kasvua, Löfgren korostaa.

AKAVAN LIITTOKOKOUS PIDETTIIN Akavatalossa 25. marraskuuta 2025. Edustettuna kokouksessa oli 35 Akavan liittoa.

UPSEERILIITTO JA KADETTIKUNTA sopivat 1950 järjestelyistä niin, että Kadettikunta oli mukana Akavan perustajajäsenenä, mutta Upseeriliitto maksoi jäsenmaksut. Upseeriliitto liittyi Akavaan vuonna 1958.

Lähde: Upseereiden edunvalvontaa 105 vuotta

Uusi jäsenetu avuksi lakiasioissa

LAKITOIMISTO

toimisto@valtalex.fi

050-5303503

www.valtajaoikeus.fi

Apunasi kaikissa elämäsi tilanteissa.

Ja vielä sen jälkeenkin.

Upseeriliitto ry:n ja Valta & Oikeus Oy:n sopimus. JÄSENILLE:

- 1. puhelinneuvonta ilmainen
- 15 % alennus normaalihinnoista

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö palkitsee

SÄÄTIÖ PALKITSEE vuosittain kadettiupseereita, jotka ovat julkaisseet väitöskirjan tai muuta sotatieteellistä tutkimusta tai sotilasalaa käsittelevän teoksen.

HAKEMUS JA TEOKSET on jätettävä vuoden loppuun mennessä säätiön asiamiehelle Marko Varamalle:

Kenraali Hannes Ignatiuksen Kadettisäätiö
c/o Upseeriliitto
Laivastokatu 1 B
00160 Helsinki

Katso myös: www.khik.fi

Hertz

Joulun viettoon Hertz-autolla

Hertz on Upseeriliiton yhteistyökumppani. Hyödynnä lyhytaikaisen autonvuokrauksen jäsenetuhinnat.

Saat hyvän tarjouksen vuokra-autosta ilmoittamalla jäsennumerosi Hertz Varauspalveluun.

Varaukset: Hertz Varauspalvelu, puh. 0200 11 22 33 (ma-pe klo 8.00 - 16.00, 0,99 EUR/min+pvm/mpm)

Lisätiedot www.upseeriliitto.fi

UPSEERILIITON YHTEYSTIEDOT

Puheenjohtaja

evl Ville Viita
viita@upseeriliitto.fi
044 501 0378

Varapuheenjohtajat

evl Janne Rautakorpi
rautakorpi@upseeriliitto.fi
0299 800
maj Kari Saukkonen
saukkonen@upseeriliitto.fi
0299 800

Edunvalvontapäällikkö

maj Mika Ylönen
ylonen@upseeriliitto.fi
050 362 2884

Neuvottelupäällikkö

komkapt Kari Nousiainen
nousiainen@upseeriliitto.fi
040 827 1747

Pääluottamusmiehet (PV)

maj Tero Pynnönen
pynnonen@upseeriliitto.fi
0299 500 780

evl Petri Soppi

soppi@upseeriliitto.fi
0299 500 781

kaptl Markus Halme
halme@upseeriliitto.fi
0299 500 792

RVL:n pääluottamusmies

kapt Aki Järvinen
jarvinen@upseeriliitto.fi
0295 421 491

Viestintäpäällikkö

Essi Lindqvist
lindqvist@upseeriliitto.fi
040 565 1835

Sotilasaikakauslehden toimitussihteeri

komkapt Marko Varama
varama@upseeriliitto.fi
040 844 8255

Hallintosihteeri

Erja Elopuro
elopuro@upseeriliitto.fi
040 537 1799

Liittosihteeri

Päivi Schroderus
schroderus@upseeriliitto.fi
050 338 8228

Toimisto

Laivastokatu 1 B,
toimisto@upseeriliitto.fi
00160 Helsinki

Upseeriliiton Konttaisenranta

Virkkulantie 30
93830 RUKATUNTURI

Asianajotoimisto Lindell Oy

Olli-Pekka Lindell
toimisto@asianajotoimisto-
lindell.fi
(02) 251 1004, 0400 826 078

Lakitoimisto Valta & Oikeus Oy

Asko Valta
toimisto@valtalex.fi
050 530 3503

Loma-Konttainen ky

Puh. arkisin
kello 10.00–15.00
0400 393 756
asiakaspalvelu@
loma-konttainen.fi

UPSEERILIITTO.FI

Katsottavissa nyt YouTube-kanavalla: @upseeriliitto

Veho ja Mercedes-Benz – luotettavaa kumppanuutta.

Suomen suurin autoalan toimija, 85-vuotias perheyhtiö Veho, on perustettu Mercedes-Benzin maahantuontiin vuonna 1939, josta lähtien olemme kasvaneet henkilöautojen ja hyötyajoneuvojen laajaksi palveluverkostoksi. Mercedes-Benzin sotilasajoneuvomallistosta löytyy myös Nato-vaatimukset täyttävät kuljetusratkaisut niin logistiikkaan kuin taistelualueelle, maastohenkilöautoista aina järeisiin maastokuorma-autoihin ja panssaroituihin erikoisajoneuvoihin. Vehon hyötyajoneuvojen palveluverkosto kattaa 14 omaa huoltokorjaamoa, joita täydentää laaja itsenäisten valtuutettujen korjaamoiden verkosto. Sotilasajoneuvojen huoltoon vaadittavat tiukat laatustandardit, varaosien oma keskusvarasto Suomessa sekä tiivis yhteistyö asiakkaidemme ja yhteistyökumppanien kanssa varmistavat autojen toiminnan kaikissa tilanteissa. Puolustusvoimille Mercedes-Benz on ollut luotettava kumppani jo vuosikymmenien ajan – niin Suomessa kuin rauhanturvatehtävissä ympäri maailman. Tutustu lisää www.vehotrucks.fi

Mercedes-Benz

VEHO

VEHO VEHKALA
Erikoisajoneuvot
Vehkalantie 10, 01730 Vantaa
010 569 3672

Puhelun hinta
010-numeroon
8,35 snt/puhelu
+ 16,69 snt/min
(sis. alv. 24 %).

VEHOTRUCKS.FI

FF21

Posti Green

COMBITECH

Yhteistyötä yli rajojen

Kumppanisi kansainvälistyvässä
puolustuksessa niin pohjoismaissa
kuin NATO:ssa.

www.combitech.fi